Ը· ՏԱՐԻ 2276 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 6 ՆԱԽԱՊԱՐԳ 4384 16 ՕԳՈՍՏՈՍ 1891 23 ՄՈՒՀԱՐԻՄ 1309 ՈՒՐԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده نورادونکیان خانده آره‌وك

غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱՂԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան գահեկան արժէք	150
» » Վեցամսեայ » »	75
» » Եռամսեայ » »	40
Օտար երկրների Տարեկան գնագ	56
» » Վեցամսեայ »	28
Ընտիր Թուոյ մէջ [illegible] Տարեկան Օտ· Ոսկի	2
Գաւառաց [illegible] Մեկնակ Ղրշ·	50

Խմբագրութիւնս ուղղուած էմսակ կամ լայ գրութիւնները չեն տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 16,28 ՕԳՈՍՏ· 1891

ԱՐՔԱՅԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

Բ.

Ներկայ օգոստոսի 2ի թղթակցութեամբս նկարագրած էի համառօտապէս Ս· Էջմիածնի ներկայ վիճակն, Սրբազան Երեմիա եպիսկոպոսի ընթացքով, և յայտնած էի այն միտքը թէ նա հայրապետական իրաւանց ձեռնամուխ լինելով և այն խնդիրների մէջ խառնուելով որոնք վերապահուած են Հայրապետին, և այդ մասին արած զիջողութիւններով Հայրապետութիւնը լուկ վանահայրութեան կրնայ հասցնել։ Այժմ կամենում եմ ի հաստատութիւն ասածներիս մի քանի վաւերական իրողութիւններ առաջ բերել, որոնք յուսամ թէ առարկայ լինին ձեր խորին ուշադրութեան։—

ԽՈՐՀՐԴԱՑՈՒԹԻՒՆԸ Ս· ՏԵՂԱՊԱՀԻՆ ԵՒ ՍԻՆՈԴԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

Ս· Երջանկայիշատակ Մակար Կաթողիկոսի անակնկալ մահից յետո, Ս· Սինոդականք, ճանաչելով իրանց Նախագահի Ս· Երեմիայի ընդունակութեան չափն և այն թէ որպիսի անձանց խորհրդին կը հետեւի ու ազդեցութեան կ'ենթարկուի, միտքը դրին խնդրել կառավարութիւնից թոյլտուութիւն, որ հայրապետական ընտրութիւնը ներկայ ամի սեպտեմբերին կամ հոկտ·ին լինի և տարի չյետաձգուի։ Բայց Երեմիա եպիսկոպոսը չհամաձայնեցաւ ասելով թէ ի՛նչ հարկ կայ նոր թոյլտուութիւն խնդրել, միթէ հինգ եղբարքս (Սինոդականք) սիրով և համաձայնութեամբ չե՞նք կարող այս տարին մի տարի կառավարել, և երդմամբ իսկով և աւետարանով խոստացաւ առանց Սինոդի (ընկերների) խորհրդի եւ համաձայնութեան ոչ մի գործի ձեռնամուխ չլինել, մինչեւ անդամ 10 կոպէկի ծախք չանել։—Բայց այս խոստումից երկու չարաթ չանցած, Ս· Սինոդականք Թիֆլիզից լուր ստացան որ Ս· Երեմիան Պ· Պրոկուրորի, Սեդրակեան եպիսկոպոսի և այլ աչխարհիկ պաշտօնէից ոմանց խորհրդով առաջարկած է ի հաստատութիւն կայսեր Սինոդի նոր անդամներ, այն է՝ Սեդրակեան Արիստակէս, Ազուսեան Գրիգորիս եպիսկոպոսներն ու Բարթուղիմէոս վարդապետն, այն ինչ այդ իրաւունքը նոյն իսկ Ռուսաց օրէնքով միայն եւեթ Հայրապետին վերապահուած է· վասն զի Սինոդն փոխարինում է նախկին հայրապետական խորհրդարանին, որոյ անդամներին Կաթողիկոսն էր նշանակում և արձակում։ Ս· Երեմիայի նպատակն է նոյն անդամների հաստատութեամբ Սինոդի մէջ յօդուտ իւր ձայների բազմութիւն կազմել և այնուհետեւ գործել համաձայն իւր կամաց ու հարթել իրան կամ Արիստակէս եպիսկոպոսի համար ճանապարհ, գուցէ և զիջանելով այն հարցերում որոց մասին Հայրապետների կողմից բողոք միայն եղած էր։ Ս· Սինոդական Հարք իմանալով Երեմիա եպիսկոպոսի այս վարմունքը, հեռագրաւ առ Նախարարն ներքին գործոց բողոքեցին եւ գրութեամբ առ Փախարքարն կովկասու խնդրեցին սորա միջնորդութիւնն առաջի Նախարարին, որպէս զի սա անգործադիր թողնէ Ս· Երեմիայի հակեկիզեցական եւ հակաբոլոշեւիկեան առաջարկութիւնն, որ չօշափում է Հայրապետի իրաւունքն։ Այս մասին թեր ու դէմ շատ գրուեցաւ տեղական հայ և ռուս մամուլում, բայց խնդիրը ցայժմ կախ է մնացած։ Եթէ կառավարութիւնը հաստատէ Ս· Երեմիայի առաջարկած անդամներին, նոր և մեծ հարուած կը լինի Հայրապետի իրաւանց, և Ս· Աթոռը մինչեւ նոր Կաթողիկոսի ընտրութիւնը մեծամեծ թէ բարոյական և թէ նիւթական վնասուց կ'ենթարկուի։ Աստուած պահպանէ նրան այս թշուառութիւնից։

* * *

ԳՐԱՔՆՆՈՒԹԻՒՆ «ԱՐԱՐԱՏ» ԱՄՍԱԳՐԻՆ ՎՐԱՑ

Բ· Երբ Աբբոտ ամսագրոյ մայիսի համարում հրատարակեցաւ հանդուցեալ Հայրապետի կենսագրութիւնն ու մահացուցակը, այդ յօդուածի վերջաբանն, այն է Հանգուցեալոյն վերջին ուխտերեայ տեսակցութեանց և կարգադրութեանց նկարագիրը, Կովկասի Փոխարքայի առաջ օտարոտի մեկնաբանութեանց առիթ էր տուած, իբրեւ թէ նորա նպատակն եղած է յուզել Ժողովուրդը՝ հանդուցեալ Հայրապետի մահուան առիթ դնելով ներքին գործոց Նախարարից ստացուած վերջին անախորժ դրութիւնքն ուսումնարանական գործոց և հայ սրբազնադրդ եկեղեցականաց պատժական օրինաց վերաբերմամբ, մինչդեռ յօդուածի բուն նպատակն էր ցոյց տալ, որ երջանկայիշատակ Հայրապետը մինչեւ ցվերջին կէտ կենաց առողջ էր և մաղը յանկարծական էր ի պայթմանէ սրտի, ինչպէս վկայում է Վեհարանի Պ· բժիշկն։ Այս մասին Ս· Երեմիա եպիսկոպոսը Կովկասու Փոխարքայից յանդիմանական դիր ստացաւ, թէ Աբբոտն իբրեւ Միաբանութեան խմբագրութեամբ հրատարակուող հանդէս պարտական է բարոյական դաղափարներ քարոզել ժողովրդեան, անդորրել նորա խռովեալ միտքն և ոչ թէ վրդովեցուցիչ յօդուածներով պղտորել ան։ ուստի և յայտնում է, որ եթէ Երեմիա եպիսկոպոսն ինքն յանձն կ'առնու այսուհետեւ Աբբոտի գրքանչի պաշտօնն, ու կը իսօսանայ զգոյշ լինել, թող Աբբոտը չարունակուի ըստ առաջնոյն։ իսկ եթէ ոչ՝ նա կ'ենթարկուի աչխարհական գրաքննչի իշխանութեան։ Ս· Երեմիան սկզբում հաւոզուեցաւ, որ իւր վերայ պարտ կայ ցրելու Փոխարքայի կասկածները Աբբոտի Միաբանութեան ուղղութեան մասին։ ուստի և բարեշնորհ Նահապետ վարդապետին ու Պ· Ս···ին յանձնեց գրել Նորին Գերազանցութեան Փոխարքային անդորրացուցիչ թուղթ և թարգմանել Աբբոտի ամբողջ յօդուածը ճշդութեամբ, որ և կատարուեցաւ։ Բայց մի քանի օրից յետ Ս· Սինոդն ստացաւ Երեմիա եպիսկոպոսից թէ՛ Փոխարքայի յանդիմանական գրութիւն և թէ իւր պատասխանի պատճէններն, որ շատ զարմացրեց և զայրացրեց ամենքին։ որովհետեւ Ս· Երեմիան փոխանակ վերոյիշեալ անդորրացուցիչ թուղթն, հանդերձ Աբբոտի յօդուածի թարգմանութեամբ ուղարկելու Փոխարքային և արդարացնելու Միաբանութիւնն, իւր բարեկամաց խորհրդով թէ «դու ի՞նչ գործ ունիս Աբբոտն «ու Միաբանութիւնն արդարացնելու «նպատ, քանի որ կառավարութիւնը «քեզ վերայ լաւ կարծիք ունի· դու «գրիր, որ ստանձնում ես Աբբոտի «գրաքննութեան պաշտօնն և կ'աչխատես, որ այսուհետեւ արդիպի վրդովեցուցիչ ու անյարմար յօդուածները «չհրատարակուին նորա մէջ»։ Նա վերջին խորհրդին լսելով, այդպէս էլ պատասխանում է Փոխարքային, հաստատելով սորա կասկածները Միաբանութեան և Աբբոտի ուղղութեան մասին, չտալով, որ Աբբոտի վերոյիշեալ յօդուածն իւր քննադատութեամբ ու թերագրութեամբ էր հրատարակուած, և մինչեւ անդամ մի քանի հանգուցեալ յիշատակին պատուաբեր տողեր անձամբ ջնջել էր նորա կենսագրութիւնից։ Սրբազան Սինոդականք (Սուքիաս, Ներսէս, Արիստակէս (Դաւթեան) և Սարգիս եպիսկոպոսունք) ստանալով Ս· Երեմիայից Փոխարքայի յանդիմանական գրութեան և սորա պատասխանի պատճէնները, պարտք համարեցին առանձին անդորրացուցիչ գրութեամբ քերել իրանց ու Միաբանութեան վերայից կասկածանքն ազնն, ուղարկելով ընդ նմին Նորին Գերազանցութեան և՛ Աբբոտի յօդուածի ճիշդ թարգմանութիւնն, հանդերձ բացատրութեամբ։

Գուցէ այս ամենի ճշմարտութեան վկայող թղթերը Խմբագրութեանդ հասած լինին· իսկ եթէ ոչ, և հարկ լինի, կարող ենք նրանց ուղարկել ժամանակին։ (*)

Ս· Էջմիածին
91 օգոստ·ի 7

ՏԵՂԱՊԱՀԻ ԽՆԴԻՐՆ ԿԱՄԿԱՍԵԱՆ ՀԱՑ ՄԱՄԼՈՑՆ ՄԷՋ

Կը չարունակենք մեր ընթերցողաց ծանօթացնել ներմ վիճաբանութիւններն որք Տփղիսի հայ լրագրաց մէջ կը լուսաբանեն Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին և իւր Տեղակալին իրաւանց խնդրոյն վրայ։

Այս մասին մեր հայեացքն առաջին օրէն ի վեր յայտնած ենք մասնաւոր խմբագրականներով, և մեր Տաքիզիցի մեծայարգ պաշտօնակիցներուն վճռաբանութիւնք աւելի եւս կը հաստատեն մեր հաստատութիւնն։

Իւր վերջին թիւերէն մէջն, Մշակ հետեւեալ պարբերութիւնը գրած էր, թերեւ ոնհերքելի ապացոյց Տեղապահին լիազորութեան, զոր չեն ընդունիր Սինոդական Հարք, և ընդ նոսին Աբբոտ, Աբյնէանց և Նոր Դար։

«Եթէ ձեր ասածի ստուգութեանը համոզուած էք, պարտաւոր էիք ցոյց տալ թերով և համարով այն կոնդակները, որոնցով հաստատուած են եղել Տեղակալները 1836 թուականից մինչեւ այսօր, այսինքն Պոլսոյ Գրիգորիսէ տրվելուց մինչեւ այսօր։ Օրինակ՝ Յովհաննէս, Ներսէս, Մատթէոս, Գէորգ կաթողիկոսները կոնդակով հաստատեցին տեղակալներ։ Նրէ այ՝, ասելն եթէ Սրբազանը պեղակալ է։ իսկ եթէ ոչ, տեղակալ է և գալիք է զուր էք խօսում։ ։ ։ Մեզ յայտնի չեն այդպիսի կոնդակներ։ մենք գիտենք, որ Պոլսոյ Գրիգորիսից թէ առաջ և թէ յետոյ, չեն եղած այդպիսի կոնդակներ, այլ որ և է կաթողիկոսի մահուանից յետոյ՝ տեղակալներ եղած են առանց կոնդակի։»

* * *

Նոր Դար, որ միշտ եռանդեամբ և յաճախ պատմական հմտութեամբ և տրամաբանական զօրութեամբ կը մասնակցի այս կարգի խնդրոց վիճաբանութեան, ի մէջ այլոց հետեւեալը կը պատասխանէ առ Մշակ՝

Եթէ մարդ ագէտ է, մի բան չգիտի, աւելի լաւ է որ նա լռի այդ մասին և չխօսի ուրիշներին մոլորեցնելու համար։ Եթէ Մշակի իմաստասիրութիւնը ողջ է և չդիտէ թէ 1836 թուականից մինչեւ այսօր բոլոր տեղակալները կաթողիկոսական կոնդակով են տեղակալ կարգուած, թէ ոչ, — այդ մասին գոնէ պիտի լուեր եւ չասէր ուրիշներին մոլորեցնելու համար, թէ «Կաթողիկոսի մահուանից յետոյ՝ տեղակալներ եղած են առանց կոնդակի։ Ըստ Պոլսոյ Գրիգորիսի տեղակալ եղած են միշտ Սինոդի անդամներից նրանք, որոնք ըստ ձեռնադրութեան ունեցել են աւագութիւն։»

Մեր եկեղեցական աւանդութեամբ կաթողիկոսի քանաւոր հրամանը հաւասար նշանակութիւն և զօրութիւն ունի, ինչ որ Էջմիածնի հրամանը, կոնդակը։ այդ դիտէ ամեն մի վարդապետ, այդ դիտէ ամեն մի եպիսկոպոս, Ս· Սինոդի անդամ··· ուստի թէ պատմութեան մէջ պատահել է, որ կաթողիկոսները գրաւոր հրամանով, կոնդակով չեն հաստատած տեղակալները, այլ միայն մեռնելու ժամանակ բանաւոր հրաման են տուած թէ ո՛ւմ են կարգում տեղակալ, — այդ միեւնոյն է թէ գրաւոր հրամանով, կոնդակով են տեղակալ կարգել։

Երբէք չի պատահել, որ մէկն առանց կաթողիկոսի բանաւոր կամ գրաւոր հրամանի տեղակալ եղած լինի· այդպիսիները եղել են միայն բացառիկ դէպքերում և կամ հաւարուելու են ընդվզողներ։

Զնայելով որ կաթողիկոսների բանաւոր և գրաւոր հրամանները համազօր նշանակութիւն ունին, բայց մեր վերջին կաթողիկոսները գրաւոր հրամանով, կոնդակով են տեղակալ կարգել։ Այդպէս կոնդակով է տեղակալ կարգել Ներսէս կաթողիկոսը Ղուկաս արքեպիսկոպոսին, Մատթէոս կաթողիկոսը Գէորգ արքեպիսկոպոս Վեհապետեանին, իսկ Գէորգ կաթողիկոսը Բեռարարիայի վիճակաւոր առաջնորդ Մակար արքեպիսկոպոսին։

Այդ եպիսկոպոսները բոլորը կաթողիկոսից են տեղակալ կարգուել և դժուար չէ կոնդակների պատճէնները ձեռք բերել։

Մոլորութիւնները փարատելու համար հարկ ենք համարում բերել Գէորգ կաթողիկոսի այն կոնդակի պատճէնը, որով կաթողիկոսը պեղակալ է Գրիգոր Սարգիս Թաղ Միսակեան Ղրշ· 50

Խմբագրութիւնս ուղղուած էմսակ կամ լայ գրութիւնները չեն տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

կարգելը) պեղակալ նշանակելը համարում է Կաթողիկոսի նոր պարտաւորութիւններից մէկը, որ մեռնելուց առաջ անպատճառ պիտի կատարէ կաթողիկոսը։

Բ· Տեղակալին է յանձնում լիազոր իրաւունքով Մայր Աթոռի Ս· Էջմիածնի (վանական) կառավարութիւնը։

Գ· Տեղակալին է յանձնում նոյնպէս և Գէորգեան ճեմարանի լիազոր իրաւունքով դեկավարութիւնը։

Մայր Աթոռի վանական կառավարութիւնը և ճեմարանի դեկավարութիւնը Պոլսոյ Գրիգորիսի թողուած են կաթողիկոսին, որ իբրեւ վանահայր Ս· Էջմիածնի վանքի, իւր բարեհաճութեամբ կառավարէ վանքն ու հոգեւոր դպրոցը (ճեմարանը)։ Գէորգ կաթողիկոսն առ՝ ճեմարանի և Ս· Էջմիածնի վանական կառավարութիւնը որ իրեն են պատկանում իբրեւ կաթողիկոսի, լիազոր իրաւունքներով յանձնում է տեղակալին, որին յանձնում է և, իբրեւ վանահայր, վանական կառավարութեան համար ուրիշ պատուէրների հետ, և թանգարանի, ներքին գանձարանի և երկաթեայ արկղի բանալիները։

Բացի այդ՝ կոնդակի մէջ կաթողիկոսը յայտնում է Մակար արքեպիսկոպոսին թէ վերջինս կարդել է նաև Սինոդի անդամ և առաջարկել է ի բարձրագոյն հաստատութիւն։ Եւ որովհետեւ Մակար արքեպիսկոպոսը Սինոդի անդամ կարդուելով, ըստ աւագութեան, Սինոդի մէջ նախագահ պիտի լինէր, ուստի և Կաթողիկոսը նրան յանձնում է նաև Սինոդի խնամի դեկավարութիւնը։

Տ· Գէորգ Կաթողիկոսը Մակար արքեպիսկոպոսին ինքը կարգում և հաստատում է պեղակալ, իսկ Սինոդի անդամ լինելու համար, որով և Սինոդի նախանդամութեան համար, առաջարկում է նրան, ըստ Պոլսոյ Գրիգորիսի, ի Բարձրագոյն հաստատութիւն։ Այս կէտից պարզ երեւում է, որ տեղակալութիւնն և Սինոդի նախագահութիւնը տարբեր պաշտօններ են, առաջինի՝ տեղակալութեան համար՝ կարգն ու հաստատողը լինքը Կաթողիկոսն է, իսկ երկրորդի՝ Սինոդի անդամութեան, որով և նախանդամութեան համար, կարգողը դարձեալ Կաթողիկոսն է, բայց հաստատութիւնը լինում է բարձրագոյն (ռուս կառավարութենէն)։

Բայց եթէ Մակար արքեպիսկոպոսը կառավարութիւնից չհաստատուէր իբրեւ Սինոդի անդամ, արդեօք նա կը մնար կաթողիկոսական տեղապահ։ —Անշուշտ կը մնար· քանի որ կաթողիկոսից արդէն հաստատուած էր տեղապահ և նա կը դեկավարէր Ս· Էջմիածնի վանքի և ճեմարանի կառավարութիւնը, իսկ Սինոդն իւր նախագահով արտաքին եկեղեցական գործերը կը վարէր։

Այսպէս, տեսնում ենք՝ որովհետեւ Պոլսոյ Գրիգորիսն է թողուած հին սովորութեամբ կառավարել Վանքն ու ճեմարանը, ուստի և Կաթողիկոսը հին սովորութեամբ Վանքի

—)(30)(—

ԹԷՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԵՐԿՈՒ ԱՆՄԵՂՆԵՐ

ԺԻԼ ՄԱՌԻ

ՄԱՄՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ՍԵՌ ՁԱՄԲԱՅՆԵՐԷՆ

Ցանկարծ, Մաքիրլո ճանչցաւ զայն և դաժան ձայնով ըսաւ։

—Փոխանակ աչխատելու, կը նայիս որ անկիւններու մէջ ինքզինքդ մանչերուն համբուրել տաս, հէ՞։

Պերթին գլուխը ծռեց։ Բոլոր մարմնովը կը դողար։

—Քանի որ անկարող ես հոս աչխատիլ, ծծմբասենեակը գնայ։ Հոն քեզի գործ կը գտնեն։

—Շատ աղէկ, պարոն, ըսաւ նա։

Պերթին դուրս ելաւ, բակէն անցաւ, յետոյ չէնքերու երկար շարքի մը ուր կը գտնուէին կաւքեր, փայտի դէզեր, կոտրտած մեքենայներ, հանքածուխ, սայլակներ, ձեռքի կառքեր։ Պերթին փակելով այս տեսակ մը նրբանցքը, չէնքէ մը ներս մտաւ, որ ազիւսէ չինուած էր, ինչպէս նաեւ մնացած մասը, և վրան բարձր չըմնէներ կային։

Այդ տեղն է որ բուրդերուն վերջին գործողութիւնները կը կատարուին։ գրէթէ անկարելի է քանի մը վայրկեանէ աւելի մնալ ծծումբի այդ դժոխքին մէջ որոց բուրումները կոկորդը կը սեղմեն և շնչայեղձ կ'ընեն։

Այդ տեղն է որ Պերթին աչխատեցաւ մինչեւ իրիկուն, ծծմբի ազդեցութեան ենթարկուած բուրդերուն վրայ հսկելով, ծալելով կամ բանալով։

Ամեն վայրկեան ստիպուած էր դուրս ելնելու, ուր օդը նուազ ապականուած էր, և այն ատեն ուժով կը շնչէր, իր թոքերն այս թունէն տարբեր բանով մը լեցնել փորձելով։

Եւ ժամերով կը հազար անդադար, որ ատեն կը գլորէր և իր մօտ դրուած նստարան մը վրայ կը գալարուէր՝ շնչա յեղձ, հռնչելով, ուժասպառ, կուրծքը բռնկուած, աչուքներն արիւնալից և կարմրագոյն այն ճիգերէն զորս ծծումբը կը կորզէր իր կոկորդէն։

Երբ գիշերը վրայ հասաւ, փութաց տուն դառնալ։ Շարլօն չի տեսաւ։

Ուզեց պառկիլ, քիչ մը հանգչելու համար։

Հազիւ անկողին մտած էր երբ Ժիւլիէն վրայ կը հասնէր։

—Ուտելի՞ք, ուտելի՞ք, ըսաւ։

Եւ Պերթին պարտաւորեցաւ ելնել և տղուն գործը տեսնել։ Կրակին վրայ քիչ մը ջուր դրաւ։ Եւ մինչ Պերթին բանջարեղէն կը ստկէր և ջուրը կեռար, Ժիւլիէն միջոց գտաւ այդ տաք ջուրը Պերթինի ոտքերուն վրայ թափելու։

Աղջիկն ահռելի ճիչ մը արձակեց և ինկաւ։

Բարեբախտաբար, ոտքին մերկ եղած մասը սանդալներ անցուցած էր։ Ջուրը թափած էր այդ սանդալներուն վրայ և յետոյ վռած էր դէպի ներս։ Ապա թէ ոչ, ծանրապէս պիտի վիրաւորուէր խեղճ աղջիկը։ Սակայն սրունքն եւ պէտքն շարաչար այրեցան։

Այդ այրուածներն ինք իր ձեռքով դարմանեց իւղով, վրան վադիայ դրաւ, լաթի կտորով մը պլլեց և զարկեցաւ։

Ժիւլիէն լռելեայն անոր երեսը կը նայէր։

Շարժում մը չէր ըներ։ Իր պզտիկ կարմիր աչուքները յառեալ կը մնային և արիւնալիր բերանը խոչոր բացուած։

Պերթին գիշերն անքուն անցուց։

Յաջորդ օրը, չէր կրնար քալել։ Մեծ դժուարութեամբ ոտքի ելաւ, փորձեց դուրս ելնել, բայց ի զուր։ Պարտաւորեցաւ տունը մնալ։

Կէս օրը կէս ժամ անցած, տան դուռը կամաց մը բացուեցաւ, և Պերթին տեսաւ սիրուն գլուխ մը, զարմացած և քիչ մը ահաբեկեալ, որ կէս բացուածքէն ներս կանցնէր։

Շարլօն էր։

Պերթին նստած էր՝ ոտուքներն աթոռի մը վրայ։

—Ներեցի՞ք մտնել, Պերթին։

—Բայց այո, Շարլօ, այո· ո՛չ որքան հաճոյք կը զգամ քեզ տեսնելուս··· այն քա՞ն կը նեղուիլ և այնքա՞ն կը ձանձրանայի։

Եւ Պերթին թեւերն անոր երկնցուց։

Շարլօ գրկեց զայն։

Ցանկարծ, անկիւն մը, ստուերին մէջ տեսաւ Ժիւլիէնը դիմակած որ չարանենգ աչուքներով անոր երեսը կը նայէր։

—Ա՞ն ով է, հարցուց տղան։

—Մայր Բլասխի և հայր Բլասխի որդին։

—Պերթինս, երէկ իրիկուն վրդ տեղեկութիւն չառնելուս, այս առտու քեզմէ լուր հարցուցի, որովհետեւ երէկ իրիկուն չի տեսայ քեզ։ Իմացայ որ ծծմբասենեակ զրկեր են, եւ գիտնալով որ այսօր բացակայ ես, ըսի ինքիրենս «ծծմբասենեակն այնքան տաժանելի է որ Պերթին հիւրընդցած ըլլալու է։ այն ատեն նախաճաշէն անմիջապէս ետքը վազեցի եկայ··· ի՞նչպէս ես։

—Շատ հազացի, ըսաւ Պերթին, այլ սակայն գործարան գացած պիտի ըլլայի եթէ սա շար վիճածը ոտքերուս վրայ կամաւ չի թափեր եռացեալ ջուրը··· Այնպէս որ չեմ կրնար շարժիլ··· երէկ, թեւս խածաւ··· նայէ··· տակաւին կը տեսնուին իր կատղած շան ժանիքները։

Շարլօ տժգունած էր։

—Սա սրիկա՞ն ըրաւ տարկա, կ'ըսէր։

—Այո, եթէ թողուն պիտի սպանէ զիս· աղէկ գիտեմ որ պիտի սպանէ զիս։

Ժիւլիէն ոտքի ելած էր և դէպ ի Շարլօ կը յառաջանար։

—Դուն հոս ի՞նչ գործ ունիս, կորի՛ր։

—Այո, պիտի երթամ, ըսաւ Շարլօ, բայց առաջուց քեզի սա կ'ըսեմ· «եթէ նորէն տանչես Պերթինը, ինծի հետ գործ պիտի ունենաս··· իմ պաշտպանութեանս տակ կառնեմ զայն··· հասկցա՞ր, ցաւագար։

Միւսը զայրոյթի սուլիւն մը արձակեց։

—Ուզածս պիտի ընեմ։ Իմ տունիս մէջն եմ։

—Ամենեւին չմոռնաս քեզի ըսածս, և իրր սկզբնաւորութիւն, որպէսզի չկարծես թէ օդային խօսքեր են ասոնք, առ, դարակիդ մէջ պահէ ասիկա։

Եւ Շարլօ բռունցքի երկու սաստիկ հարուածներ իջուց Ժիւլիէնի երեսին։

Ժիւլիէն տեսակ մը պզտիկ հսկայ էր և եթէ ուզէր պատասխանել, լաւ դաս մը կուտար Շարլօյի։

Բարեբախտաբար, ոռնալով բռնակոնցաւ։ Զպատուած չեկերի պէս գնաց կծկուեցաւ շուքին մէջ, վրիժառութիւն մը մտածելով և իր անատուն սեւեռուն ակնարկով դիտելով Շարլօն որ տակաւին զայրոյթէն բոլոր մարմնովը կը սարսռար։

Տղան նստեցաւ Պերթինի մօտ։

—Կուզե՞ս որ քեզի խնամեմ։ Բանի մը պէտք ունի՞ս։ Զե՞ս կրնար դուրս ելնել և պէտքերդ հոգացող մը չունի՞ս։

—Շնորհակալ եմ, Շարլօս։ Պէտք եղածը կայ հոս։

Շարլօ քանի մը վայրկեան մնաց հոն։ Այլ չէին խօսեր։ Միայն իրարու երես կը նայէին, ժպտելով, երջանիկ, ժպտ երջանիկ վայրկեան մը միացեալ ըլլալուն։ Քիչ առենէն տոիպուեցաւ մեկնիլ՝ գործարան դառնալու համար։ Պերթին համբուրեց և, դէպ ի Ժիւլիէն դառնալով։

—Այս իրիկուն նորէն պիտի գամ, եւ եթէ նորէն բան մը բրած ըլլաս, գործդ գէշ է։

Ժիւլիէն տեղէն չի շարժեցաւ, բայց հազիւ Շարլօ դուրս եղած էր՝ անոր ետեւէն գնաց դէպի գործարան։ Պերթին կը տեսնէր անոր տարօրինակ կերպիւ ցատկռտելը, որ իր սովորական քալուածքն էր, սպիտակ ուղղոյն վրայ, ուր սաստիկ հոմն այդ օրը փոշւոյ յորձանքներ կը հանէր։

Երկու ժամէն վերադարձաւ։

—Այսօր չպիտի կրնաս պաշտպանդ տեսնել, ըսաւ Պերթինին։

—Ի՞նչ բրիր անոր, չա՛ր վիճած։

—Ամեն բան պատահեցի Պ· Մաքիլլոյի, որ անմիջապէս բանտ դրաւ զնա։

—Բա՞նտ։

—Ա՛յո՛։

Եւ այդ գիշերուան համար սիրտը գոհ ըլլալով՝ Ժիւլիէն գնաց կծկեցաւ։

Պերթին բոլոր մարմնովը կը դողդղար։

Ծանօթ էր իրեն այն բանտ ուր՝ պատժելու համար՝ կը փակէին նպաստամատոյց ընկերութեան տղայքը, Լավիրժոյ գործարանին մէջ։

Բայց հոն բանտարկուած ըլլալուն համար չէր որ գիտէր։ Ինք հեզ եւ երկչոտ էր, երբէք չէր պատասխաներ գիտողութեանց և գլուխ կը խոնարհէր անիրաւութեանց առաջ, որոց դէմ իր սիրտը կ'ապստամբէր։

Բայց որ մը, ուրիշ պզտիկ աղջկան մը հետ հոն զրկուած էր՝ քիչ մը մաքրելու համար զայն։

(Շարունակի)

և ձեմարանի կառավարութիւնը կարող է յանձնել ո՛ր եպիսկոպոսին որ ուզի, լինի այդ եպիսկոպոսը Սինոդի անդամ, աւագ անդամ, թէ ոչ։

Կարծում ենք տեղակալի իրաւունքների սահմանը շատ որոշ է եւ յայտնի ամեն մի վարդապետի։ միայն մեր պատմութեան, մեր վանական-եկեղեցական կարգերի հետ ծանօթ չեղողներին յայտնի չէ։ և դրանք փոխանակ հետաքրքրուելու, գործի էութիւնն խնայելու, սկսում են պատմական հիմքից, պատմական հողից կտրուած կառուցուածքներ անել։

Կաթողիկոսական կոնդակը բերելով, և այդ կոնդակով, նոյնպէս և եկեղեցական ասանդութեան ու կարգերի վրայ հիմնուելով եղրակացութիւններ անելն աւելորդ ենք համարում։ յիշենք միայն Մ՚ղէի այն խօսքը թէ «ԵՐԷՆ այ՛», ասելն Եբէդիա Սրբազանը պէտք չէ»։—խոնարհում ենք միայն, որ հակառակը պնդողները բանը չմտցած խօսելով, իրենք իրենց լեզուով բռնուում են այդպէս։ բայց դեռ չենք կարծում որ խոստովանուին թէ իրենք պատմական հիմքի վրայ չեն...

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ԱՒՈՒՐ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿԱՒ

ՖՐԱՆՍԻԵՒՈՒՍ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Բէօրնէյէ Զայտոնդ իրաւունք գերման թերթը սա տեղեկութիւնն ստացած է Փեթերսպուրկէ։— Արքունեաց լաւատեղեակ ակնարներու մէջ կը պատմուի թէ Ռուսիոյ Կայսրուհին ամենէն աւելի նպաստեց սերտ նեղակցութիւն մը յառաջ բերելու Ֆրանսայի և Ռուսիոյ միջև։ ինչն է որ յայտնեցաւ վերջ տալ Զարին երկմտութեանց և Ֆրանսական հանրապետութեան մերձենալու դնա։ Այժմ կայսրն անխախտ հաւատք մ՚ունի ռուս և ֆրանսացի երկուց ազգաց համաձայնութեան վերայ։ Փարիզի ռուս դեսպան Պառոն Մորէնհայմ եւս մեծ դեր կատարեց։ կայսրուհին գործեց առաւելապէս իբրեւ Դանիացի իշխանուհի, դուստր Դանիոյ թագաւորին, և հաստատեք ստացաւ թէ երբ Ֆրանսա՝ օգնութեամբ Ռուսիոյ՝ յաղթական դուրս գայ Գերմանիոյ դէմ պատերազմէ մը, Շլեզվիկ, զոր Բրուսիա Դանիայէն առած է, ետ տրուի Դանիոյ։ Այս բանակցութեանց կը վերաբերի եղեր Պ։ Մորէնհայմի ետ կանչուիլն իւր դեսպանական պաշտօնէն։

ԿՐՕՆ Ի ՃԱՓՈՆ

Թոյլ հետեւեալը կ՚իմանայ Փեթերսպուրկէ։ — Քուղնիցով ռուս զինուորական նաւապետն, որ շատ տարիներ ապրած է ի Ճափոն, Քրոնշդատի Վէյոնդէ լրագրին մէջ (պաշտօնական թերթ ռուսական նաւատորմի) կը պատմէ թէ բոլոր ազգ ճափոնական ազնուապետութիւնը զօրեղապէս տրամագիր է բողոքականութեան յարելու։ կը սպասեն միայն Վեհ։ Միքատոյին կրօնափոխութեան, իրենք եւս անոր օրինակին հետեւելու համար։ Իսկ օրթոդոքսութիւն ընդունած ճափոնցիք ցայս վայր 17,000 հոգի են։

ԻՆՔՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԷՖՖԷԼԻ ԱՇՏԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Ինքնասպանութեան անօրինակ դէպք մը տեղի ունեցաւ։ Էյֆէլի Աշտարակին մատակարարը, գիտնալով թէ այս չենք ինքնասպանութեան տրամադիրներուն համար մեծ փորձութիւն մը պիտի լինի, արտասովոր միջոցներ ձեռք առած էին որ ո՛չ ոք փորձէ Աշտարակին վրայ ինքնասպան լինել։ Բայց այսպիսի դէպք մը վերջապէս պատահեցաւ այս երկուշաբթի։ Երիտասարդ մը երկաթեայ վանդակին վերայ ելնելով, ինքզինք կախեց երկաթէն։ Գրպանէն թուղթ մը ելաւ, որով կ՚ըսէ թէ իւր գլուխը կուտայ իւր վարձի գընդին հաշուապետին, իւր մարմինը՝ բժշկական վարժարանին և իւր զգեստները՝ Պ։ Էյֆէլի։ Ո՛վ լինելը դեռ չմացուեցաւ։

ԱՐՄՏԵՆՑ ԽՆԴԻՐ

Արմտեաց և հայեցողնաց խնդիրը մեծագոյն կարեւորութիւն ստանալուն պատճառաւ, Աւստրիոյ-Հունգարիոյ ամեն հիւպատոսներուն հրահանգ զրկուեցաւ առաջարկել օտարազգի ագարակատերաց և երկրագործաց որ ներկայ գտնուին Ցորենի Միջազգային Տօնավաճառն, որ ի Վիեննա տեղի պիտի ունենայ օգոստ։ 31էն ցեպտեմբեր 1։

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՁՕՐԱԿԱՆԱՑ

Վիեննայի պաշտօնաթերթն հրատարակեց նախարարական հրամանագիր մը, որով Աւստրիոյ ապահովագրական ընկերութիւններէն կը խնդրուի որ զինուորաց դիւրութիւն տան իրենց կեանքն ապահովելու՝ պատերազմի դաշտին վրայ մահուան վտանգին դէմ։ Այս նոր ձեւ ապահովագրութեան պայմանք պիտի որոշուին ամեն ապահովագիրներու մէջ, և կենաց ապահովագրում յատկապէս պարտաւորիչ պիտի լինի զինուորական ծառայութեան ենթակայ ամեն սպայից և զինուորաց։

ՌՈՒՄԱՆՈՅ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Ռումանիոյ բանաստեղծ թագուհին, որոյ գեղեցկագոյն վէպերն միայն թարգմանութիւնը վաղուան Աբէ-Էյէի մէջ կը սկսի, այս պահուս ծանրապէս հիւանդ պառկած է ի Վենետիկ, ուստից հեռագիր եկած է թէ գէշ վիճակի մէջ է։

ԻՏԱԼԱՑԻ ԱԶՆՈՒԱԿԱՆՔ

Ի Հռոմ, վախճանեալ մեծհամբաւ ազնուական Թորլոնիա իշխանին ժառանգորդք, յետ երկար բանակցութեանց, հաւանեցան որ իւր շատ ճոխ և թանկագին գեղարուեստական հաւաքածոյն (պատկերք եւն։) Պետութեան թողուն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԿԼԻՄԱՑՆ

Թայմս, յիշելով թէ Ֆրանսական նաւատորմին անգլիական ջուրերը գալէն ի վեր օդն ընդհանրապէս մշուշապատ և անձրեւալից եղած է, կը խոստովանի թէ այս այցելութեամբ որչափ եւս ցրուին Ֆրանսացւոց միւս նախապաշարումներն Անգլիոյ և Անգլիացւոց նկատմամբ, գէթ մէկ նախապաշարում կայ որ չպիտի ցրուի, այն է թէ Անգլիոյ օդը գէշ օդ մ՚է։

Առ այս աւասիկ ուրիշ հաստատութիւն մը։

Անգլիացի գիտնականք կարի մտահոգ են այս պահուս։ Կլէոպատրայի՝ Եգիպտացի մեծահռչակ թագուհւոյն Ասեղ կոչուած միակաւոր մեծափառ յիշատակերան, որ մեծ ծախիւք Եգիպտոսէն փոխադրեալ, Լոնտոնի գլխաւոր հրապարակներէն միոյն մէջ կանգնուած է, տարուէ տարի կը մաշի, և շատ չանցած, կորուսանելով իւր ամեն արձանագրութիւններ և արուեստական ձեւեր, անկերպարան քարակոյտ մը պիտի դառնայ։ Այս քայքայման պատճառն է Լոնտոնի մթնոլորտն, որ մի քանի տարւոյ մէջ կը լուծէ կը քայքայէ այս կոթող, որ դարերէ հետէ անվթար կեցած էր Նեղոսի հովտին մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ, ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Ֆրանսական մամուլն այս պահուս զբաղեալ է սա խնդրոյ քննութեամբ թէ Ֆրանսա յապագային ինչ ընթացքի պէտք է հետեւի Անգլիոյ նկատմամբ, հիմակ որ բարոյապէս դաշնակցած է Անգլիոյ թշնամւոյն՝ Ռուսիոյ հետ։

Ֆրանսական կարգ մը լրագիրք չեն հաւատար որ Փորթսմութի Ֆրանսասէր ցոյցերն անկեղծ լինին։ Այս լրագիրք ռուսասիրութիւնն ա՛յնքան յառաջ տարած են որ Ռուսի աչքով կը նային Անգլիոյ։ Անոց համար, բնաւ յուսալի չէ անգլեւ-ֆրանսական համաձայնութիւն։

Ուրիշ թերթեր, ի գլուխ որոց Սոռա, սա գաղափարը կը յայտնեն թէ Գերմանիա կարող է այնպիսի հրապուրիչ առաջարկներ ընել Ռուսիոյ, որ Զարն, իւր աւանդական բաղձանքները գոհացուած տեսնելով, կարենայ ետ կենալ Ֆրանսական դաշնակցութենէն, և իւր գլխուն թողուլ զՖրանսա՝ հանդէպ Գերմանիոյ։

Այս պատահականութեան դէմ իբրեւ էական զգուշութիւն, պէտք է որ Անգլիոյ հետ եւս սերտ համաձայնութիւն մը չակենք, կ՚ըսէ Ֆրանսական մամլոյն այս լրջամիտ մասը։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆՔ

Քանատայի մէջ, կաշառակերութեան դատն օր ըստ օրէ չահեկան երեւոյթ կ՚առնու։ Կ՚երեւի թէ կառավարական ամեն պաշտօնատանց մէջ գլխաւոր պաշտօնեայք անուղղակի կը շահուէին հանրային շինութեանց, արտօնութեանց և գնմանց գործերու մէջ, խնդրարկուներէն գումարներ առնելով՝ ըստ կարեւորութեան գործին։ Ամրաստանեալ և աւելի կամ նուազ դատապարտեալ կառավարական պաշտօնեայներէն ոմանք հրաժարեցան, այլք փախան, չսպասելով որ խորհրդարանական քննիչ յանձնաժողովն եղրակացութիւնք պատժական ատեանին ներկայացուին։ Քանատայի դատական բարպանք այլ և այլ քաղաքներ գացին՝ փախչող երեսփոխաններն և պաշտօնեայները ձերբակալելու։

—Հարաւային Ափրիկէի մէջ եւս փշալից խնդիրներ չեն պակսիր Անգլիացւոց համար։ Բարեյուսոյ հրուանդանի գաղթականութեան նախարարապետ Պ։ Սրսկ Ռոտսը, որ իւր աշխարհակալ ձգտումներուն համար «Ափրիկէի Նափոլէոնն» յորջորջուած է, վերջին անդամ յԱնգլիա այցելուն յաջողած էր Կայլէսի իշխանին փեսայն՝ Ֆայֆի դուքսը նախագահ կարգել ափրիկեան մեծ ձեռնարկութեան մը, հարաւարեւելեան Ափրիկէի շահագործման բրիտանական ընկերութեան, այնպիսի կարծիք մը յառաջ բերելով ի Լոնտոն թէ Ափրիկէի բոլոր այն լայնածաւալ մասն որ Բարեյուսոյ Հրուանդանէն մինչեւ Զամպէզ գետը կը տարածի, պէտք է Բարեյուսոյ բրիտանեան գաղթականութեան պատկանի։ Այս պահանջման բերմամբ ծագեցան Փորթուկալի հետ այն արիւնալի վէճեր որք դեռ չեն վերջացած։

Այսպահանջման հիմը սա էր թէ Մանիքալէնտ կոչուած երկիրն Անգլիացւոց ստացուածքն է այսօր։ Բայց նոյն իսկ Մանիքաներու երկրին ստացումը կ՚երեւի թէ վերջնական չէր։ զի այն երկրին բնիկ տէրն համարուող Լօ Պանկուլա դատական եղանակաւ բողոք բառնալով Բարեյուսոյ հրուանդանի կառավարութեան դէմ, կը յայտարարէ թէ ինք իւր երկրին Անգլիացւոց չէ թողած, այլ միայն հանքային արտօնութիւն մը տուած է կարճ պայմանաժամով։

Կ՚ըսուի թէ Պ։ Սրսկի Ռոտսը բանտարկել ուտեր է այս բնիկ ցեղապետին փոխանորդութիւնն ընդունող անգլիացի փաստաբանը։

ԿԱՏԱՂՈՒԹԻՒՆ ՏԱՐԵՐՑ

Մարթինիքայի մէջ ահագին մրրիկին գործած աւերմունք հետզհետէ կը յայտնուին։ Պաշտօնական վերջին հեռագիրք կը ծանուցանեն թէ 218 անձանց մեռնելն արդէն ստուգուած է։ Բայց այս կորուստ միայն ծովեզերաց քաղաքներու և գիւղերու մէջ եղածն է։ ներսերը կ՚երեւի թէ աւելի են մեռնողներ։ Շատեր ալ վիրաւորուած են՝ յանկարծ փլչող խորտակուող տուներուն և ծառերուն տակ մնալով։ Ծովեզերաց բովանդակ երկայնութեամբ չէնք մը կանգուն չէ մնացած։ Հաղարաւոր հոգիք անպատսպար և անօթի մնացած են։ Ընդհանուր թշուառութիւն կը տիրէ։

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ

Ս։ ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԱՑ ՏՕՆԻՆ ԱՌԹԻՒ

Մարսիլիոյ մօտ ի Ժէմմոս աննկարագրելի սրտայուզութիւն մը կը տիրէ ժողովրդեան մէջ։ Օգոստ։ 15 ի (ըստ Լատինաց) Աստուածածնայ տօնէն ի վեր, իբր 30 անձինք յանկարծակի հիւանդութեան նշաններ ցուցուցին։ Ամենքն ալ թունաւորուած կ՚երեւին։ Ոմանք մեռան, և օգոստ։ 22 ին ալ տեղւոյն հարցաքննիչ դատաւոր Պ։ Լիւպաքի մայրը մեռաւ։ Սորա կենն ալ մահամերձ է։ Դիտուած է որ այս անձինք Ս։ Աստուածածնայ տօնին օրը տեղւոյն կարկանդակագործէն գնուած խմորեղէնը կերած էին, և կ՚ենթադրուի թէ խանութպանին գործածած պղնձեայ անօթք ժանգոտած էին։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ, Ազգ։ Պատրիարքարանի հաղորդուեցաւ Դատական և կրօնական գործոց նախարարութեան մէկ պաշտօնագիրն ի մասին նորընտիր կրօնական ու Քաղաքական ժողովներու ընտրութեան վաւերացման։

Պաշտօնագիրը՝ Եպարքոսական հրամանաւ՝ կը ծանուցանէ թէ կրօնական ժողովոյ տասներկու անդամոց ընտրութիւնը վաւերացած է և երկու անդամոց տեղ նոր ընտրութիւն կատարել կը յանձնարարէ։

Քաղաքական ժողովոյ տասներեք անդամոց ընտրութիւնը վաւերացած և յանձնարարուած է նոր ընտրութիւն կատարել Նորատունկեան Վսեմ։ Գաբրիել էֆէնտիի տեղ, որ իւր զբաղմանց պատճառաւ հրաժարած էր։

Պատրիարքական Դեր։ Փոխանորդ Հայրը, Դեր։ Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Յովհաննէսեան, Դեր։ Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէքսէեան, Արժ։ Յով. հաննէս Աւագ քահանայ Մկրեան, Ազն։ Սարգիս էֆէնտի Կիւլպէնկեան, Միքայէլ էֆէնտի Մոմճեան, Անտոն էֆէնտի Հաճեան և Պատրիարքարանի գործակատար Աբրահամ էֆէնտի Ֆըրէնկեան երէկ Ֆէնէրի Պատրիարքարանն եղթայով, ներկայ գտնուեցան Ամեն։ Տ։ Դիոնէսիոս Պատրիարքի յուզարկաւորութեան։

Հայոց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչք նախ ընդունուեցան Պատրիարքական Փոխանորդ Տ։ Բոսֆանթիոսի կողմէ, որ յետոյ Պատրիարքարանի Մեծ Դահլիճը առաջնորդեց զանոնք և ուր կը գտնուէին Սինոդականք, բարձրասաստիճան եկեղեցականք, քաղաքական ժողովոյ անդամք և յոյն ազգին երեւելիք։

Դեր։ Գէորգ Ծ։ վարդապետ Իւթիւճեան յանուն Ամեն։ Տ։ Խորէն Ս։ Պատրիարքին և Հայոց ազգին, ցաւակցութիւն յայտնեց սինոդականաց, քաղաքական ժողովոյ անդամոց և միւս ներկայիցս։ Ն։ Դերապատուութիւն ներկայացուց իրեն ընկերակցող եկեղեցականներն ու աշխարհականները։

Հայոց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչք ժամ 5ին առաջնորդուեցան Ֆէնէրի Մայր եկեղեցին և կեցան Պատրիարքական աթոռին կարգը, որ բարձրասաստիճան հրաւիրելոց յատկացուած էր։ Ցաւարտ եկեղեցական արարողութեանց, հետեւեցան յուզարկաւորութեան թափորին մինչեւ Ուն-Գարան, եկեղեցականաց դասէն անմիջապէս յետոյ երթալով։

Երէկ, Ցունաց Ամեն։ Պատրիարքին յուզարկաւորութեան պահուն Գումգարու Մայր եկեղեցոյ զանգակը երկու ժամու չափ զարնուեցաւ ի նշան ազոյ։ Նոյնպէս Սամաթիոյ և Նարլըգարուի հայ եկեղեցոյ զանգակներն հնչեցին հանգուցեալ Պատրիարքին մարմինը Պալըքլը փոխադրուած պահուն։

Մանչեսթրի հայ վաճառականներէն Ազն։ Աբրահամ աղա Կիւմիւշեան ինքնաբերաբար հարիւր անգլ։ ոսկի նուիրած է Ս։ Փրկչեան Ազգային Հիւանդանոցին։

Կիւմիւշկերան Ազն։ Գրիգոր էֆէնտի երէկ յանձնեց վերոյիշեալ գումարն Հիւանդանոցի Պատ։ Հոգաբարձութեան։

Գարթալի Թաղական Խորհուրդը կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ յառաջիկայ կիւրակէ, օգոստոս 18, Ս։ Աստուածածնայ վերափոխման տօնի առթիւ Դեր։ Գրիգորիս եպիսկոպոս Ալէքսէեան հանդիսաւոր Ս։ Պատարագ պիտի մատուցանէ գիւղին Ս։ Նշան եկեղեցւոյ մէջ ի հոգւոյ մրիթարութիւն ուխտաւորաց։

ԱՐԵՒԵԼ։ ԼԵԶՈՒԱՑ ՀԱՄԱՁՈՂՈՎ

Կը լսենք թէ ի դիմաց հայ դրագիտաց և բանասիրաց, Վսեմ։ Պ։ Կարապետ Եղեանց ներկայ պիտի գտնուի Լոնտոնի արեւելագիտաց կամ արեւելեան լեզուաց համաժողովին։

Գիւղիս Ս։ Աստուածածին նորակառոյց եկեղեցւոյ օծման շնորհաբաշխութեան հանդէսն պիտի կատարուի առաջիկայ սեպտեմբեր ամսոյ 1 ին, զոր ի գիտութիւն բարեպաշտ վիճակայնոց Նիկոմիդիոյ կը ծանուցանեմք։

Ի Դիմաց Թաղ։ Խորհրդոյ
Միջագիւղ Կէյվէյու

Ատենադպիր՝ Տ։ ԱԴԱՄԵԱՆ
Ատենապետ՝ Ա։ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

1891 օգոստոս 12
Ի Միջագիւղ Կէյվէյու

ՇԱԲԱԹՕՐԵՈՅ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ազէ-Էյէի վաղուան համարը, բաց ի իւր սովորական նիւթերէ, կը պարունակէ նաև հետեւեալ յօդուածներ։

ԱՍՊԱՐ — Դրական վէպ Քարմէն Սիլվայի—Թարգմ։ Թ։ Թ։

ՄԻՍԱՔԵԱՆ։ Հատուածներ իր գրածներէն։—Քանի մը խօսք իբրեւ վերջաբան։ ՀՐԱՆՏ

ԲՐՕՎԱՆՍ ԵՒ ՄԻՍԹՐԱԼ — «Միրէյլի առթիւ։ Ե։ Վ։ ԱՃԷՄԵԱՆ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆՔ

Մայրն առ իւր մանկիկն որ ՆՆՕՂ՝ ԱՆԱՑԻՍ

Առ Մ։ եւ Ա։ Է։ Ե։

ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԵՆՏՐՕՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԸ։ (Խմբագրական Մշակ)։

ԱԶԴ

Ազէ։ Կեդրոնական Վարչարան

Ցառաջիկայ 1891—1892 տարեշրջանի մտից քննութիւնք տեղի պիտի ունենան ներկայ օգոստոս ամսոյ 20 և 21ին։ Ներկայանալ փափագողք կը բնեան ամեն օր դիմել ի Կեդրոնական Վարչարան և, անուններն արձանագրել տալով, հարկ եղած տեղեկութիւններն առնել։

ԽՆԱՄԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԻՆ ԲԱՐՁՐ ՍՐԲԱԶՆՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՑՕՒՆՑԱՑ

ԴԻՈՆԷՍԻՈՍ ՀԻՆԳԵՐՈՐԴԻՆ

Երէկ Ֆէնէրի Մայր եկեղեցւոյն մէջ մեծահանդէս շքեղութեամբ և եկեղեցական արժանավայել փառաւորութեամբ կատարուեցաւ Ցունաց հանգուցեալ Պատրիարքին յուզարկաւորութեան հանդէսն հետեւեալ կարգադրութեամբ։

Ցետ աւարտման եկեղեցւոյ, Ս։ Սինոդականք եւ այլ եկեղեցական հարք՝ ճիշդ ժամ հնգին, զգեստաւորեալ, եկեղեցի իջնելով կատարեցին մեռելոց վերաբերեալ եկեղեցական արարողութիւնն, որ տեւեց շուրջ երկու ժամ (*) յորմէ յետոյ դամբանական խօսուեցաւ։ Ցետոյ սկսաւ յուզարկաւորութեան հանդէսն եւ թափոր կազմուեցաւ հետեւեալ կարգադրութեամբ։

Ա։ Ձիաւոր եւ հետեւակ զինուորք գլխիվայր հրացաններով, բարձանք Պատրիարքարանի և օտար հասարակութեանց։

Բ։ Քաղաքապետական պաշտօնեայք և պաշտօնատարք։

Գ։ Պատրիարքարանին աւագ լուսարարն ուննենալով ի ձեռին Պատրիարքական գաւազանն և երկու այլ եկեղեցական պաշտօնեայք՝ նոյնպէս ունենալով ի ձեռին մին գաւաթ գինւոյ և միւսն սկաւառակ պակսիմատի։

Դ։ Սարկաւագունք, քահանայք, Սինա լեռան, Այնորոյնի և Երուսաղեմայ և այլ փոխանորդք՝ ըստ կարգի։

Ե։ Եպիսկոպոսունք և մետրապոլիտք վեց խումբերու բաժանեալ, որոց իւրաքանչիւրին առջեւէն կը տարուէին այլ և այլ եկեղեցեաց բազմաթիւ խաչեր և այլն։

Զ։ Ս։ Սինոդականք՝ ընդ նախագահութեամբ Հերակլիոյ Մետրապոլտի, Մեծ Լաղթեաց Արիսթաքի պէյ և Մայր եկեղեցւոյն Մեծ Հռետորն Գալլիատի պէյն։

Է։ Խառն ժողովոյ անդամներէն Տիմիթրաքի էֆէնտի Եէնիտունեա, Նիկոլայոս Փսիխարի պէյն և Զրիզորիս էֆէնտի Զարոֆալիտիս՝ թաւշեայ բարձերու վերայ, Նորին Բարձր Սրբազնութեան չքանշաններն կը կրէին։

Ը։ Պատրիարքական կերոնակալք՝ դագաղին առջեւէն մեծ կերոնն ի ձեռին։

Թ։ Դագաղն որ կը կրուէր փոխանակի քսան և չորս քահանաներէ։ Պատրիարքական Փոխանորդք, Ս։ Սինոդին աւագ Քարտուղարն, աւագ Սարկաւագը, տասն և երկու բուրարակիր սարկաւագաց, որք կը քայլէին դագաղին երկու կողմէն և շրջապատեալ էին զինուորներէ և Պատրիարքական բարպաններէ։

Ժ։ Հայոց Պատրիարքին ներկայացուցիչ Ս։ Հարք։

ԺԱ։ Բարձունապետք և ուրիշ այլակրօն ներկայացուցիչք։

ԺԲ։ Կայս։ կառավարութիւնն ներկայացնող բարձրաստիճան անձինք Պատրիարքարանին առաջին գործակատարին առաջնորդութեամբ։

ԺԳ։ Դեսպանք և այլ օտար տէրութեանց ներկայացուցիչք։

ԺԴ։ Եկեղեցական, զինուորական և քաղաքական ատիճանաւորք։

ԺԵ։ Խառն ժողովոյ անդամներն և Պատրիարքարանի պաշտօնեայք։

ԺԶ։ Վաճառականաց և սեղանաւորաց դասն և արհեստաւորաց ներկայացուցիչներն։

Թէև բազմաթիւ զինուորք առաւօտէն մինչեւ յուզարկաւորութեան ժամանակ մեծապէս աշխատեցան կարգաւորութիւնը պահելու, բայց ահագին բազմութեան պատճառաւ, որ կը ընուր Ֆէնէրի ու շրջակայից նեղ փողոցները, դժուար եղաւ այս։

Ցուղարկաւորութեան հանդէսը ճիպալիի գրան առջեւ վերջացաւ, ուրկից դագաղը մեռելական քառաձի կառքը դրուելով Պալըքլրի եկեղեցին փոխադրուեցաւ, ուր յետ արարողութեանց ամփոփուեցաւ հանգուցեալին մարմինը՝ պատրիարքաց յատկացեալ շրջափակին մէջ։

Թաղման արարողութենէն յետոյ ներկայք դնացին Պալըքլիի եկեղեցւոյ հիւրանոցն։ Կայս։ թիկնապահ դեր-դնդապետ Շեֆիզ պէյ, որ Վեհ։ Սուլթանին կողմէ յատկապէս զրկուած էր, ներկայ գտնուելու յուզարկաւորութեան, հիւրանոցին մէջ ի ներկայութեան սինոդականաց եւ այլ ժողովականաց, բանախօսութիւն մը ըրաւ և ըսաւ թէ կայս։ հրամանաւ պաշտօն յանձնուած էր իրեն հաղորդել Նորին Վեհափառութեան տաժած համակրանքն հանգուցեալ Պատրիարքին նը կատմամբ և այն ցաւն որ կը պատճառէր նմա Տ։ Դիոնեսիոս Պատրիարքին մահը։

* *

Օրթոդոքս և այլ պետութեանց և իշխանութեանց կողմանէ ցաւակցական հեռագիրներուն պատասխանները Ս։ Սինոդին առ ժամանակեալ Նախագահ Հերակլիոյ Մետրապոլիտն ստորագրութեամբ տրուած են։

Դեսպանք եւ Բ։ Դրան բոլոր առաջնակարգ պաշտօնեայք, յորս կային նաև Վսեմ։ Ցակոբ փաշա, եւ Վսեմ։ Ցարութիւն փաշա, իրենց պաշտօնական համազգեստները կը կրէին՝ չքանչան ի կուրծս։

Կայսերական կառավարութեան կողմէ թէեւ զինուորական նուագախումբ մը զրկուած էր, սակայն յոգնախուռն բազմութեան պատճառաւ չկրցան առաջ անցնիլ ու նուագել։

* *

Այսօր Խառն ժողովն եւ Ս։ Սինոդն արտասովոր նիստ ընելով տեղապահութեան խնդրով պիտի զբաղին և սովորական Տաղտուկն պատրաստելով Բ։ Դրան պիտի մատուցանեն։

* *

Զարեքչարթի աւուր Բուլանըգ-էօլլ լրագիրն՝ Ցոյն ազգին շնորհակալիքը կը յայտնէ օտար լրագրաց խմբագրութեանց՝ ի մասնաւորի Աբէ-Էյէի։ «Մեր պաշտօնակից հայկական թերթն Աբէ-Էյէ, կրսէ յիշեալ լրագիրն, իւր երէկուան (երեքշաբթուան) թերթով մեծ խայով եւ սեռաւ լուսանցքներով պատեալ ամբողջ սիւնակներ ձօնեց Ս։ Պատրիարքին մերոյ կսկծալի մահուան առթիւ յոյժ համակրական ոճով Հայ ազգին խորին ցաւոյն թարգման լինելով։ Նոյնպէս նոյն օրն Հայոց Պատրիարքին Գերապատիւ Փոխանորդ Հայրն փութաց Հայ եկեղեցւոյն կողմէն եւս վշտակցութիւն յայտնելու մեր ազգային արկածին համար։»

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Պետական Խորհրդոյ օգնական անդամ անուանեցաւ նոյն Խորհրդոյ ներքին ճիւղին քարտուղարներէն Մուսթաֆա Ֆահիզ պէյ։

* *

Համիտիէ հեծելազօրաց գունդերուն ընդհանուր հրամանատար անուանեցաւ Դ։ զօրաբանակին հեծելազօրաց չորրորդ զօրաբաժնին հրամանատար Ֆէրիզ Իպրահիմ փաշա։

* *

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սպայակոյտի Միրլիվա Հասան Խարի փաշայի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Միրլիվա Մուսթաֆա փաշայի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ի ձիաւորաց Սարկաւագը, տասն և երկու բուրարակիր սարկաւագաց, որք կը քայլէին դագաղին երկու կողմէն և շրջապատեալ էին զինուորներէ և Պատրիարքական բարպաններէ։

Ժ։ Հայոց Պատրիարքին ներկայացուցիչ Ս։ Հարք։

ԺԱ։ Բարձունապետք և ուրիշ այլակրօն ներկայացուցիչք։

ԺԲ։ Կայս։ կառավարութիւնն ներկայացնող բարձրաստիճան անձինք Պատրիարքարանին առաջին գործակատարին առաջնորդութեամբ։

ԺԳ։ Դեսպանք և այլ օտար տէրութեանց ներկայացուցիչք։

ԺԴ։ Եկեղեցական, զինուորական և քաղաքական ատիճանաւորք։

ԺԵ։ Խառն ժողովոյ անդամներն և Պատրիարքարանի պաշտօնեայք։

ԺԶ։ Վաճառականաց և սեղանաւորաց դասն և արհեստաւորաց ներկայացուցիչներն։

Թէև բազմաթիւ զինուորք առաւօտէն մինչեւ յուզարկաւորութեան ժամանակ մեծապէս աշխատեցան կարգաւորութիւնը պահելու, բայց ահագին բազմութեան պատճառաւ, որ կը ընուր Ֆէնէրի ու շրջակայից նեղ փողոցները, դժուար եղաւ այս։

Ցուղարկաւորութեան հանդէսը ճիպալիի գրան առջեւ վերջացաւ, ուրկից դագաղը մեռելական քառաձի կառքը դրուելով Պալըքլրի եկեղեցին փոխադրուեցաւ, ուր յետ արարողութեանց ամփոփուեցաւ հանգուցեալին մարմինը՝ պատրիարքաց յատկացեալ շրջափակին մէջ։

Թաղման արարողութենէն յետոյ ներկայք դնացին Պալըքլիի եկեղեցւոյ հիւրանոցն։ Կայս։ թիկնապահ դեր-դնդապետ Շեֆիզ պէյ, որ Վեհ։ Սուլթանին կողմէ յատկապէս զրկուած էր, ներկայ գտնուելու յուզարկաւորութեան, հիւրանոցին մէջ ի ներկայութեան սինոդականաց եւ այլ ժողովականաց, բանախօսութիւն մը ըրաւ և ըսաւ թէ կայս։ հրամանաւ պաշտօն յանձնուած էր իրեն հաղորդել Նորին Վեհափառութեան տաժած համակրանքն հանգուցեալ Պատրիարքին նը կատմամբ և այն ցաւն որ կը պատճառէր նմա Տ։ Դիոնեսիոս Պատրիարքին մահը։

* *

Օրթոդոքս և այլ պետութեանց և իշխանութեանց կողմանէ ցաւակցական հեռագիրներուն պատասխանները Ս։ Սինոդին առ ժամանակեալ Նախագահ Հերակլիոյ Մետրապոլիտն ստորագրութեամբ տրուած են։

Դեսպանք եւ Բ։ Դրան բոլոր առաջնակարգ պաշտօնեայք, յորս կային նաև Վսեմ։ Ցակոբ փաշա, եւ Վսեմ։ Ցարութիւն փաշա, իրենց պաշտօնական համազգեստները կը կրէին՝ չքանչան ի կուրծս։

Կայսերական կառավարութեան կողմէ թէեւ զինուորական նուագախումբ մը զրկուած էր, սակայն յոգնախուռն բազմութեան պատճառաւ չկրցան առաջ անցնիլ ու նուագել։

* *

Այսօր Խառն ժողովն եւ Ս։ Սինոդն արտասովոր նիստ ընելով տեղապահութեան խնդրով պիտի զբաղին և սովորական Տաղտուկն պատրաստելով Բ։ Դրան պիտի մատուցանեն։

* *

Զարեքչարթի աւուր Բուլանըգ-էօլլ լրագիրն՝ Ցոյն ազգին շնորհակալիքը կը յայտնէ օտար լրագրաց խմբագրութեանց՝ ի մասնաւորի Աբէ-Էյէի։ «Մեր պաշտօնակից հայկական թերթն Աբէ-Էյէ, կրսէ յիշեալ լրագիրն, իւր երէկուան (երեքշաբթուան) թերթով մեծ խայով եւ սեռաւ լուսանցքներով պատեալ ամբողջ սիւնակներ ձօնեց Ս։ Պատրիարքին մերոյ կսկծալի մահուան առթիւ յոյժ համակրական ոճով Հայ ազգին խորին ցաւոյն թարգման լինելով։ Նոյնպէս նոյն օրն Հայոց Պատրիարքին Գերապատիւ Փոխանորդ Հայրն փութաց Հայ եկեղեցւոյն կողմէն եւս վշտակցութիւն յայտնելու մեր ազգային արկածին համար։»

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Պետական Խորհրդոյ օգնական անդամ անուանեցաւ նոյն Խորհրդոյ ներքին ճիւղին քարտուղարներէն Մուսթաֆա Ֆահիզ պէյ։

* *

Համիտիէ հեծելազօրաց գունդերուն ընդհանուր հրամանատար անուանեցաւ Դ։ զօրաբանակին հեծելազօրաց չորրորդ զօրաբաժնին հրամանատար Ֆէրիզ Իպրահիմ փաշա։

* *

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Սպայակոյտի Միրլիվա Հասան Խարի փաշայի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Միրլիվա Մուսթաֆա փաշայի, ի վարձատրութիւն իւր բարւոք ծառայութեանց։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ ի ձիաւ

Պ. ՏԸ ՐԷՅՄՈՆ

Ուժուրճայի աւազակաց ձեռքը գերի ինկած Պ. տը Բէյմոն երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ։ Անմիջապէս Թարապիա գնաց և ֆրանսական դեսպան Մօնթէպէլլօ կոմսին մատոյց իւր շնորհակալութիւնները։ Կէս օրին պատիւ ունեցաւ նախագահել դեսպանին և ընտանեաց հետ։ Սեղանին ներկայ էր նաև Ռօտոսթոյի ֆրանսական հիւպատոսարանի թարգման Պ. Թաքէլլա։

Երեկոյին մեր աշխատակիցներէն մին տեսակցութիւն մ'ունեցաւ Պ. տը Բէյմոնի հետ, որոյ գերութեանը վերաբերեալ պատմած չահեկան մանրամասնութիւններէն գլխաւորները կը հաղորդենք մեր ընթերցողաց։

Պ. տը Բէյմոն կարճահասակ, վատուժ, բայց ջղոտ մարդ մ'է, պեխերը կէս մը ճերմկած. քառասուն քառասունըհինգ տարեկան կ'երևի։ Արտասանութենէն Մարսիլիացի ըլլալը յայտնի է։ Շատ աշխոյժ բնաւորութիւն ունի. կրած գերութենէն ամենևին վհատեալ չերևիր։ Վերքերուն համար բաւ թէ ութը օրուան մէջ աւազակները կատարելապէս բժշկեր են զինքը։

Ամբողջ տասնութը օր չոր հաց կերեր է, առ ի չդոյէ կերակրոյ։ Օր մը կաղը մը պանիր տուեր են, բայց քարի պէս կարծր լինելուն և իրեն առջևի ակառներէն մի քանին ինկած ըլլալով՝ չէ կրցեր խածնել. պահեր է զայն՝ իբր յիշատակ իւր գերութեան՝ ի Մարսիլիա դրկելու համար։ Օր մ'ալ հինգ ժամ արեւուն տակ քայլելէն յետոյ, «Քարթան, ա'լ չեմ կրնար քալել» ըսեր է։ Քարթան Թոմաս պուտ մը գինի տուեր է, որով ոգեւորուելով շարունակեր է ճամբան։

Աւազակները օրուան մէջ կը պահուին եղեր մացառներու ներքև պառկած, իսկ մութը կոխելուն պէս ճամբայ կ'ելնեն եղեր։ Թէ՛ օրուան և թէ գիշերուան ժամանակ խոր լռութիւն տիրելով իրենց մէջ՝ խօսիլը և կամայ ու ակամայ որ և է շշնկոց կամ ձայն հանելը խստիւ արգիլեալ է եղեր։ Պ. տը Բէյմոն օր մը յոգնութենէն և այլ պատճառներով այս պատուէրը չէ կրցեր պահել ճիշդ այն պահուն, յորում քիչ մը հեռուն փայտահար մը կը գտնուէր։ աւազակները խստիւ հրամայեր են իրեն որ լռէ ևն։

Տասն ութը օրէն, Պ. Թաքէլլա՝ քաղ երիտասարդը, իբր որսորդին հետ ճամբայ ելեր է աւազակաց տանելու համար փրկանաց գինը եղող 5000 ոսկին։ Կէս առ կէս տոպրակներնուն մէջ դրեր են սոյն դուռմարը եւ Ռօտոսթոյէն հեռանալէն յետոյ իրենց հրացանները գիւղ մը թողեր են։ Ասոնք 15 ժամ անդադար քալելէն յետոյ, հուսկ ուրեմն տեսեր են Թոմաս աւազակապետը որուն ըսեր է Պ. Թաքէլլա։ «Ահաւասիկ, Քարթան, խնդրուած փրկանքը։» — «Որչա՞փ բերիր։» — «5000 ոսկի, կ'ուզես համրէ։» Թոմաս համբեր ու տասը հատ աւելի գտեր է, «Բայց, հոգ չէ, թո՛ղ այսպէս ըլլայ» ըսելով մէկդի դրեր է, մինչդեռ մէկ հատ պակաս է եղեր, այն ալ պահուներ է ի յիշատակ սոյն դէպքի։

Պ. Թաքէլլա չտեսնելով զՊ. տը Բէյմոն, շուարեր և ուզեր է տեսնել զնա։ Թոմաս պատասխաներ է, «Կը հասկնամ, Պ. տը Բէյմոնը մեռած կը կարծես, բայց ողջ է ու աստի 10 ժամ հեռուն կը գտնուի, ա'ռ ստակը, պահէ քովդ ու Պ. տը Բէյմոնի ազատելէն յետոյ յանձնէ մեզի։» Պ. Թաքէլլա ետ առեր է 5000 ոսկին եւ երեք օրէն յետոյ տուեր է դարձեալ Թոմասին՝ Պ. տը Բէյմոնի ժամանելէն յետոյ։

Թոմաս աւազակապետը Շաբաթ հրացան մը կը կրէ եղեր։ Աւազակները յունաբէն կը խօսին ու չորսը բը-նաւ թուրքերէն չեն գիտեր եղեր։

Պ. տը Բէյմոնին ըսածին համեմատ, հաւանական է եղեր որ մի քանի օրէն զինքը մինչեւ Պալքանները հեռացուցնէին։

Պ. Թաքէլլա երբ վճարեց փրկանաց գինը, Թոմաս աւազակապետը ըսաւ իրեն։ «Մի կարծեր որ այս գումարը ամբողջ շահ է, երկու հարիւր ոսկւոյ չափ ծախս ունիմ։» Յետոյ ընդունգիր մը տուաւ, յորում կը խոստանայ որ իւր խումբը բնաւ չպիտի անհանդիստ ընէ զՊ. տը Բէյմոն։ Երբ Պ. Թաքէլլա ըսաւ թէ ունի հարիւր ոսկի ալ, զոր բերած է Պ. տը Բէյմոնին պիտոյին հայթայթելու համար և թէ կը վախնայ որ չըլլայ թէ ի դարձին դողցուի, «ապահով եղիր տղա, ըսաւ Թոմաս, ոչ ոք պիտի դպչի ձեզ։»

Ապա ողջագուրեց զՊ. տը Բէյմոն եւ ներում խնդրեց իրեն տրուած նեղութեան համար։

Այն աւազակը որ վիրաւորեր էր զՊ. տը Բէյմոն, ներում խնդրեց նմանապէս, ըսելով. «ի՞նչ ընեմ, ակամայ զարկի, ինչո՞ւ դէմ դրիր մեզ։»

Պ. տը Բէյմոն դիտեր էր թէ աւազակներէն երկուքին երեսները միշտ սեւ ներկուած էին։

Ի դարձին ոստիկանք կեցուցին ապատեալը և ընկերները ու անցագիր ուզեցին։ Պ. տը Բէյմոն հաւատցուցին թէ անցագիրը գիշերն՝ ապացուցանելով թէ աւազակաց գերի եղած ու արձակուած էր։

Երկրագործական դրամատան համար կառուցանելի նոր շէնքին հիմերու պեղման գործողութիւնն սկսած է։ Ցայտնի է թէ այդ շէնք պիտի կառուցուի Նաֆիլի պաշտօնատան մօտ։

—Եէմէնի նախորդ կուսակալ և էզզրարանակին նախորդ հրամանատար Ֆէրիդ Իսմայիլ փաշա, որ մայրաքաղաքս կուգար, ճամբան հիւանդացած ըլլալով մեռեր է։

—Պրուսայի գաւառական թերթը կըսէ թէ զրոյց եւած ըլլալով որ ի Զէքիրկէ տարափոխիկ հիւանդութիւնը երևան ելած են, թաղապետական բժիշկը քննութիւններ կատարած և տեղեկագրած է թէ այդ տեղի մէջ ոևէ տարափոխիկ հիւանդութիւն չկայ և թէ միայն մէկ քանի հոգիներ տենդէ բռնուած են։

—Անցեալ կիրակի գիշեր ի Հէյսպէլի կղզի պանդոկապետ Վասիլ իւր պանդոկին մէջ տեղ մնացած չըլլալով, յանախորդներէ մին իւր մօրաքրոջ՝ Մարիօթայի առնը տարեր է։ Գիշերը այդ մարդուն և նոյն տանը մէջ գտնուող ուրիշ հիւրի միջև կռիւ է ծագեր և Մարիօթա, որ 70 տարեկան կին մ'էր, վախնալով զգայազրկ մնացեր եւ թէեւ դարմանուեր, սակայն երկու գիշեր յետոյ մեռեր է։ Տեղական ոստիկանութիւնն այդ դէպքերու առթիւ քննութեանց ձեռնարկած է։

—Նախընթաց օր Սկիւտարի Իճատիյէ թաղին մէջ երեսուն տարեկան հայ աղջիկ մը մոլային խանգարման տագնապի մը պատճառն ինքզինքը իւր տանը ջրհորը նետելով անձնասպան եղաւ։

—Յօթթ. Տատուր, որ ժամանակէ մը հետէ ճանրորդութեան պատճառաւ բացակայ կը գտնուէր, մայրաքաղաքս դարձաւ։

ԱԶԳ

Ս. ԴԱՒԹԵԱՆԻ հետեւեալ գործերը կը վաճառուին ի ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ԳՐԱՏՈՒՆ, ղեկեալ գնելով։

Վարժութիւն Մանկանց մասն Ա.	3 դրուշ
Վարժութիւն Մանկանց » Բ.	4 »
Փունջ	2 »

Մեծաքանակ գնողաց կը տրուի % 15 զեղչ։

Զգուշանալ կեղծերէն։

Հարազատ օրինակը կը կրեն հեղինակին կնիքը։ 1—3

ՀԵՓԱՏԻՒԼՈՒԹ

Ի. ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

Ա. ՑԱՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՕԳՈՍՏՈՍ 27 ԹՈՒԱԿԱՆԱՒ

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՒ ԱՆԳԼԻՈՅ ՊԱՆՔԱՅԻՆ

Անգլիոյ Պանքային երէկ հրատարակեալ շաբաթական հաշուեկշիռն հետեւեալ տարբերութիւնները կը ցուցնէ, բաղդատմամբ նախորդ շաբթուն։

Պատրաստ մետաղադրամէն պակասած է 231 հազար անգլ. ոսկի։

Պանքոտներու պահեստէն պակասած է 335 հազար ոսկի։

Դանձելի փոխանակագրաց և այլ առեւտրական թղթոց մնացեր էն պակասած է 75 հազար ոսկի։

Հետեւապէս, Անգլիոյ Պանքային դիրքը վերջին եօթնեկին մէջ նպաստաւոր մնացած է, քանի որ իւր պահեստը այժմ այնպէս կը համեմատի իւր յանձնառութեանց ինչպէս 45 25/32 կը համեմատի առ հարիւր։ Անցեալ շաբթուան համեմատութիւն էր 45 7/32 առ հարիւր։

Այս պայմանաց մէջ, Անգլիոյ Պանքային Տնօրէն Խորհուրդն իւր երեկի նստին մէջ որոշեց 100ին երկուք ու կէս պահել զեղչի սակը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսրութեան օրագիրն օրինագիծ մը կը հրատարակէ որ կը միտի խափանել ոգելից ըմպելեաց չարաչար գործածումը։

—Ադոլֆ չոգենաւն, ուր կը գտնուի գերմանական բեւեռախոյզ մարմինն, յաջող ուղեւորութենէ մը դարձաւ ի Համերֆէստ (Նորվեկիա), այցելելէ ետք Պէօրէնիվիլ եւ Սվիցպերկի բոլոր արեւմտեան ծովեզրն։ սառոյցն, ըլլալով թէ 80րդ աստիճանին վրայ, ստիպած է երկրախոյզ մարմինն յետս դառնալ։ բոլոր ուղեւորք եւ նաւազք քաջառողջ են, չոգենաւը բնաւ վնասած չէ։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գերմանական դեսպան Պ. Շվայնից արձակուրդով մեկնեցաւ Փեթերսպուրկէ։

—Վատիմիր մեծ դուքսն ի մօտոյ ընտանեօք պիտի մեկնի Փեթերսպուրկէ. նոր Պերլին պիտի երթայ, անտի Կելպանտ՝ այցելելու համար Մեկլեմպուրկի մեծ դուքսին, ապա ի Փարիզ և ի վերջէ ի Սէն-Սեպաստիէն (Սպանիա) ծովու բաղնիք մտնելու համար։

ՀԱՆԱՆԱՅԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մարթինիքայէ ի Փարիզ եկած վերջին լրոց նայելով, վերերս ծագած սաստիկ մրրիկը բոլորովին աւերեր է կղզին։ ժողովուրդը մուրալու աստիճանին հասեր է։ բոլոր տնկարկութիւնք փճացեր են եւ թէ դրացի կղզիներէ ուտեստ չի բերուէր, ժողովուրդն անսուաղ պիտի մեռնէր, արկածելոց թիւը կը հանի 500ի։ եղած վնասք յիսուն միլիոն ֆրանք կը հաշուին։ վաճառականութիւնը փճացած է։

—Մանչի ծովուն անգլիական նաւատորմին հրամատարն ընդունեց հոկտեմբերի մէջ իւր նաւատորմին հետ Շերպուրգ այցելելու համար ծովակալ մերվէյի կողմէ եղած հրաւէրն։

—Երէկ Ակրամի մէջ (Խրատիա) տեղի ունեցաւ հանդիսաւոր բացումն յիշատակարանին կանգնուած ի պատիւ Խրուաթ բանաստեղծ Քաղիի։ նահանգապետը բանախօսութիւն մը արտասանեց։

—Երեսփոխանական ընտրութեան մը մէջ որ տեղի ունեցաւ ի Լուիզկամ Անգլիոյ Երեսփ. ժողովոյ համար, պահպանական ընտրելին յաղթեց կլատսթոնեան ընտրելոյն։

ՄԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

(Ֆ.) Ի Լիսպոն, սեղանաւորական կացութեան մէջ նշանակուած բարւոքումը չի չարունակեց, և ոչ միայն գանձային հասոյթք չեն աւելնար, այլ և յոյժ գրժուարաւ կը հաւաքուին։ Ասկից զատ կը վախցուի որ փորթուկէզ երկաթուղեաց ընկերութեան հոկտ. 1ի կորոնը չվճարուի։

—(Ֆ.) Ֆուռնիէ գործակալութեան Հռոմի թղթակիցը կը հեռագրէ ի Փարիզ թէ Պ. Լուցցաթի՝ տեսակցութեան մը միջոցին, յայտարարեր է թէ հակառակ չըլլած զրոյցներուն, ելմտացոյցի հաւասարակշռութիւնն ապահովելու համար պէտք չի տեսներ գանձային արտասովոր գործողութեան, օրինակի համար իտալական արժէքուղթերը ժողովրդային ստուգներու յանձնելու, ի փոխարէն փոխառութեանց։

—Արժանթինի Երեսփ. ժողովը մտադիր է եղեր 100 միլիոն փէզոյի բարձրացուցնել Արժանթինի Ազգային Պանքային հաստատման յատկացեալ թղթադրամին քանակութիւնը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԶԱՒԱՖԹՈՅ ՊՈՐՍԱ

Վալաթիա 16 Օգոստոս

ԸՆԿԱՆԷՆ	ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹ
3 ամիս Լոնդրայի վրայ	108 1/4
3 » Բարիզի »	23 35
Սահմանեալ. Հասեսորներ	
[illegible]	20 03
[illegible]	— —
[illegible]	20 03
[illegible]	20 03 1/2
Յունիսի Օսմանիէ երկաթ երկաթ	77 07
» » կամ 5%	77 07
[illegible]	
Փոխառութիւն Ա Սերի	43
» Բ »	23 1/8
» C »	20 03
[illegible]	
[illegible]	4 30
[illegible]	8 30
[illegible]	5 20
[illegible]	4 27
[illegible]	14 33
[illegible]	575
[illegible]	65 3/4
[illegible]	138
[illegible]	
[illegible]	100
20 ֆրանգոց	» 87 25
[illegible]	» 110 03
Մարք (գերմանական ոսկի)	» 106 20
[illegible]	» 89 10
[illegible]	» 31 10
[illegible]	» 9 12
Մեծ. [illegible]	» 107 37
Հինգոց	» 102
Մեքսիկէ	» 101
Թասիկէ	» 17
Յոկոս Վալաթիոյ Սակարանի	» 6

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Բարիզ, 27 Օգոստոս, ժամ 3 [illegible] 15 [illegible]

[illegible] 3%	95 45
» 4 1/2%	105 05
[illegible]	18 57
[illegible]	66 25
» [illegible]	343 75
[illegible]	553 75
Սուրիէի ժեներալ	— —
[illegible]	812 50
[illegible] 5%	90 20
[illegible] 5% (1884)	410
[illegible] (1890)	417 50
[illegible]	486 25
[illegible]	757 50
[illegible]	447 50
[illegible] Թունիզ	547 50
[illegible]	622 50
Օսմանիէ (Օսմանեան քաղաքական)	357 50
[illegible]	25 27 1/2

Լոնդրա, 27 Օգոստոս, ժամ 6 [illegible] — երեկ.

[illegible]	95 81
[illegible]	18 43
[illegible]	43
[illegible]	23 1/8
[illegible]	18 43
[illegible] 1877	— —
[illegible]	12 1/16
[illegible] (իւնիֆիկէ)	95 81
» [illegible] (բրէմիէրէ) 1890	91
[illegible]	21 68
[illegible]	102 1/2
[illegible] 5%	81
[illegible] »	62
[illegible] 1890	96 1/4
Այտընի երկաթուղի	22
Գաւառային երկաթուղի	16 1/2
[illegible]	25 475
[illegible], 27 Օգոստոս, ժամ — [illegible]	
[illegible]	31 30
[illegible]	137
[illegible]	118
» փաքիզի »	— —
Պերլին, 27 Օգոստոս, ժամ — [illegible]	
[illegible]	20 31
» փաքիզի »	— —
[illegible]	204 50
[illegible]	62 20
Օսմանեան քաղաքական Սերի Դ.	17 90

ԱՂՋԿԱՆՑ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՒԼԷՃ

ՅԻՒՍԿԻԻՏՐ

Վարժարանս առաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3|15ին։ Տեղեկութեանց համար պարտ է դիմել ի վարժարանն՝ առ Տնօրէն Միս Փաթրիք։ Տնօրէնութեան ուղղեալ նամակներ պէտք է յղուին ի Պալել Հաուս, Կ. Պոլիս։ 4—12

ԾՐԱԳԻՐ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՆՈՐ ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ

Յօդ. 41.—Կեդր. Ուսումնական Խորհուրդն ի վերջ իւր երկամեայ պաշտօնավարութիւն, իւր գործառնութեանց ընդհանուր համարաուութեան հետ ազգ. կրթութեան ընդհանուր վիճակին վրայ մանաւոր տեղեկագիր մը կը ներկայացնէ Քաղաքական ժողովոյ, որ կցորդելով իւր համարատուութեան՝ կը մատուցանէ զայն Ազգ. ժողովոյ նկատողութեան։

Յօդ. 42.— Երբ Կեդր. Ուսումնական Խորհուրդն կրթութեան վերաբերեալ նոր կանոնագրի մը հաստատութիւնը կամ որեւէ կեդրոնական օգտակար հիմնարկութիւն մը փափաքի, պատրաստեալ ծրագիրը կը ներկայէ Քաղաքական ժողովոյ և երկուքին խորհրդակցութեամբն կ'որոշուի խնդիրը վերջնապէս, կամ երբ հարկ է կը յղուի Ազգ. ժողովոյ։ Հիմնական կանոնաց բնութիւնն ունեցող ոևէ հաստատութեան ծրագիր անպատճառ պէտք է որ ենթարկուի Ազգային ժողովոյ քննութեանն ու որոշման։

Յօդ. 43.—Վարչութեան նախագահն, ուղղակի կամ Քաղաքական ժողովէն անցնելէ յետոյ կը յղէ առ Կեդր. Ուսումն. Խորհուրդն՝ ազգային կրթութեան վերաբերեալ որ եւ է խնդիր. Նոյնպէս խառնբնութիւն ունեցող խնդրոյ մէջ քաղաքական ժողովին ու վարչութեան որ եւ է ճիւղի պարտական են կրթական մասին համար Ուսումնական խորհրդոյ կարծիքն ստանալ նախ քան զորոշումն խնդրոյ։

Յօդ. 44.—Բաց ի մայրաքաղաքի թաղային հոգաբարձութիւններէն և գաւառաց ուսումնական խորհուրդներէն, առաջնորդք, առաջնորդական տեղապահք և պատրիարքական փոխանորդք կարող են ուղղակի բանակցել կեդրոնական ուսումնական խորհրդոյ հետ՝ այս վերջինոյն ձեռնհասութեան պատկանեալ խնդիրներու մասին։

Յօդ. 45.— Կեդր. Ուսումն. խորհուրդ՝ իբրեւ միջոց ուսումնական մարմնոյն ինքնակրթութեան և իբրեւ օժանդակութիւն իւր գործոյն, իւր նախաձեռնութեամբ կը գումարէ ամեն տարի ի Կ. Պոլիս, գաղտնաբար ընդհանուր արձակուրդի միջոցին վարժապետական ընդհանուր ժողով, ուր ներկայ կը գտնուին մայրաքաղաքիս մէջ ներկայ գտնուող վարժապետք և վարժուհիք։

Վարժապետական ընդհանուր ժողովները կ'զբաղին քննելով մանկավարժական ու դպրոցական խնդիրներ, ուսումնական ծրագրեր ու դասագրքեր և կրթական պաշտօնէից բարոյական ու նիւթական կացութեան ապահովման միջոցներ եւ իղձեր ու առաջարկներ կը ներկայեն Կեդր. Ուսումնական վարչութեան։

Յօդ. 46.—Կեդր. Ուսումնական Խորհուրդը կրնայ վարժապետական ընդհանուր ժողովոյ յանձնել ուսումնական կամ կանոնական ծրագրերու քննութիւնն կամ պատրաստութիւնն և նորա կարծիքն ուաշկցութիւնը խնդրել որ և է կրթական խնդրոյ համար։

Յօդ. 47.—Կեդր. Ուսումնական Խորհուրդը՝ պէտքն զգացած ատեն կարող է կազմել օժանդակ մարմին մը որ խնդրոց նախնական ուսումնասիրութիւնը ընէ եւ կատարէ իրեն յանձնարարեալ աշխատութիւններ։ Այսն օժանդակ մարմինն կրնայ երեքէն հինգ ուսումնական անձերէ բաղկանալ, որոց անուններն ուսումնական Խորհուրդը կը հաղորդէ Ազգ. Քաղաքական ժողովոյ։

Յօդ. 48.—Կեդր. Ուսումն. Խորհուրդն յետ երիցս ազդարարութեան իւր հրաւիրագրոյ անաստուեալ յամառող գաւառական Ուսումն. Խորհրդոյ մը լուծումը կարաւարկէ գաւառական քաղաքական ժողովին, եթէ այս վերջինն ալ մերժէ գոհացում տալ Կեդր. Ուսումն. Խորհրդոյ, այն ատեն սա կը դիմէ Կեդր. վարչութեան Քաղաքական ժողովին ու նորա ձեռքով պաշտօնակն կընէ ընմբռնած խորհուրդն. իսկ կեդրոնի թաղային հոգաբարձութիւններէն մին, երբ գտնուի նմանօրինակ ըմբոստութեան պարագայիմէջ, կեդրոնական Ուսումն. Խորհուրդը նորա լուծումը կը պահանջէ Թաղական Խորհուրդէն և երբ սա չգործադրէ, Ուսումնական Խորհուրդը ի պաշտօնէ լուծեալ կը հրատարակէ անաստող հոգաբարձութիւնը։

Յօդ. 49.—Գաւառական Ուսումնական Խորհուրդք կը բաղկանան եօթնական ուսեալ և յառաջադիմաբար անձերէ, կընտրուին քաղաքային ժողովներէն, կը վաւերացուին Կեդր. Ուսումն. Խորհուրդէն ու պաշտօն կը վարեն ա'յնչափ, որչափ գաւառական վարչութիւնն՝ որոյ ճիւղն են։

Յօդ. 50.—Գաւառական Ուսումնական Խորհրդոց պաշտօնն ու պարտաւորութիւնն է։

1. Գաւառին ազգային վարժարանաց վերին հսկողութիւնն ընել ու նոցա բարեկարգութեան ու արդիւնաւորութեան խնամ տանիլ։

2. Գաւառին մէջ կրթութեան ծաւալման և պէտք եղած տեղեր նախակրթարանաց հաստատման ու անուս չափահասից լուսաւորութեան համար քանքեր ընել։

3. Գէթ մէկ կեդրոնական Ուսումնարան ունենալ ու մատակարարել ուղղակի կամ միջնորդաբար.

4. Հսկել օրինաց և կանոնաց անթերի գործադրութեան և կեդր. Ուսումնական Խորհրդոյ հրահանգաց համաձայն վարել գաւառին կրթական գործերը.

5. Ազգային մասնաւոր կամ ընկերային կրթական հաստատութեանց ուշադրութիւն ընծայել որպէսզի ազգին և տէրութեան շահուց համաձայն ընթացք ունենան, գաւառին մէջ հաստատեալ Ազգ. կրթական ընկերութեանց կանոնագրութիւնքն քննել ու վաւերել և նոցա տարեկան գործառնութեանց համարն պահանջել։

6. Ցանուն գաւառին Ազգ. Կրթութեան եղած կտակաց անթերի գործադրութեան հոգ տանիլ և զեղծումները՝ եթէ պատահին՝ արգելուլ։

7. Գաւառին վարժապետաց ընդհանուր բարւոքման միջոցներ խորհիլ ու իրացմանն աշխատիլ և նպաստել վաստակաւոր այլ անկեալ վարժապետաց։

8. Ձեռնհասութեան արտօնագիրը տալ դասատիարակի, ըստ վճռոյ օրինակին կազմեալ յատուկ քննիչ յանձնաժողովոյ։

Յօդ. 51րդ.— Գաւառական ուսումն. Խորհուրդք միւեանցն առնչութիւններն ունին իրենց սահմանակցեալ թաղային հոգաբարձութեանց հետ եւ միւեանցն իրաւասութիւնքն նոցա վրայ, ինչ որ Կեդր. ուսումն. խորհուրդն՝ կեդրոնի թաղերուն հոգաբարձութեանց հետ, հետեւապէս իրենք կը վաւերացնեն զանոնք, կը հսկեն նոցա պաշտօնավարութեան վրայ, կը հրահանգեն, և պարտաւանցութեան ու ապիկարութեան յայտնի պարագաներու մէջ կարող են նոցա լուծումն ձեռք բերել թաղական խորհրդոյ միջոցաւ կամ ի պաշտօնէ լուծեալ հրատարակելով։

Յօդ. 52րդ.— Գաւառական ուսումն. խորհուրդք պարտաւոր են նաև ամեն տարի բրենց չշրջանակի ազգ. կրթութեան վիճակին, դպրոցաց թուոյն ու կացութեան, ուսանողաց եւ ուսուցչաց թուոյն, կարողութեան եւ արդեանց, հոգաբարձութեանց գործունէութեան և ընդհանրապէս գաւառին կրթական շարժման ու պետոյից նկատմամբ մանրամասն տեղեկագիր հաղորդել Կեդր. ուսումնական խորհրդոյ։

Յօդ. 53.—Գաւառական ուսումն. խորհուրդք հարկաւոր դիւրութիւնները կ'ընձեռեն այցելու տեսչաց, գաւառին վարժապետներն երկու երեք տարին մէկ անգամ ի ժողով գումարելու իւրեանց նախագահութեան ներքեւ և ընդհանրապէս ազգ. կրթութեան ու մասնաւորապէս գաւառին կրթութեան զարգացման և դաստիարակական եղանակաց բարւոքման ու իրենց նիւթական ու բարոյական վիճակի յառաջացման մասին խորհրդակցելու առիթ մատակարարելու նոցա։ Այս ժողովներն կրնան իրենց ու առաջարկներ ներկայել գաւառական կամ Կեդր. ուսումնական խորհրդոյն, որք պարտաւոր են ի նկատ առնուլ զանոնք։

Յօդ. 54.—Գաւառական ուսումնական խորհուրդք ամեն տարի իրենց գործառնութեանց տեղեկագիրը և նոյնպէս եւ իրենց իրաւասութեան ենթարկեալ դպրոցաց վիճակագիրը պարտաւոր են ներկայել գաւառին երեսփոխական ժողովոյ, ի ձեռն քաղաքականին։ պարտաւոր են իրենց նիւթական մատակարարութեան տարեկան հաշուեցոյցը հաղորդել գաւառին Տնտեսական խորհուրդին։

Յօդ. 55.— Թաղային հոգաբարձութիւնք կը բաղկանան երեքէն եօթը ուսեալ և դպրոցասէր անձերէ, կ'ընտրուին թաղական խորհուրդներէն եւ կը վաւերացուին իրենց կեդրոնին Ուսումն. խորհուրդէն։ Իրենց պաշտօնն է մատակարարել թաղին վարժարանը կամ վարժարանները գործադրելով Կեդր. Ուսումն. Խորհրդոյ կողմանէ հրատարակեալ ծրագրերը և կանոնագրութիւնները եւ հետեւելով նոյն Ուսումն. Խորհրդոյ, որոյ իրաւասութեան ենթարկեալ են՝ հրահանգաց և ուղղութեանց։ Հոգաբարձութեանց պարարքն է ծրիսպէս հոգալ աղքատ ուսանողաց բոլոր կրթական պէտքերը։

Յօդ. 56.—Եթէ հոգաբարձութիւն մը տեղական պահանջներու գոհացում տալու նպատակաւ հարկ տեսնէ փոփոխութիւն մտցնել ուսումնական ծրագրին մէջ, պարտաւոր է դիմել իւր կեդրոնի Ուսումնական Խորհուրդին ու նորա արտօնութիւնը ստանալ։ այս վերջինը կը ծանուցանէ իւր տնօրէնութիւնը Կեդր. Ուսումն. Խորհրդոյ։ (Շարունակելի)

ՀԱՄԱԶԳԵԱՅ ՕՐԻՈՐԱՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վարժարանիս դասերն վերստին պիտի սկսին առաջիկայ սեպտեմբեր 2|14ին՝ երկուշաբթի օրը։

Այս առթիւ խնամակալութիւնը պատշաճ կը համարի յիշեցնել հայ ընտանեաց թէ Համազգեայց վարժարանը՝ բաց ի ծաղկոցէ մը և նախակրթարանէն՝ ունի նաեւ ըստ հրատարակեալ ծրագրին՝ երկրորդական կրթութիւնն աւանդող ուսումնարան մը՝ ուր դասախօսութիւնք առաջին կարգի վարժուհեաց եւ դաստուցչ յանձնուած են։

Խնամակալութիւնը կը յուսայ թէ արդոյ ծնողք պիտի յօժարին իրենց համակրութիւնը շարունակել դպրոցի մը ուր՝ աղջկանց համար տարրական կրթութենէն մինչեւ բարձրագոյն կրթութիւնն ստանալու միջոցներն ապահովեալ են։

Պայմանաց համար դիմել առ Տիկին Տեսչուհին ի վարժարանն՝ Բերա Լալէ-Փողոց՝ թիւ 12։ 2—6

ՐՈՊԷՐԴ ԳՈԼԷՃ

Բոպէրդ Գոլէճի յառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 3/15ին։ Նոր ուսանողաց՝ նաև որ և է մասնաւոր տեղեկութեանց համար պէտք է դիմել առ Տեսչութիւնն ի Բ. Հիսար։ 6—10

ՍԳՈԴԻ ՄՕՌԻՒ ԶԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 սեպտ. 1889

Պարոնայք Սգոդ և Պօռն,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Սգոդի Օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանկանց թուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հմայ և յաջող պատրաստութիւնը միշտ նախանձաբար համարուելու է Յօռաւ ձկան իւղէն եւ կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԷՆ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԱՌՏՆԻՆ

ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի ԳԼՈՒՍ ԱՇԱԿԵՐՏՈՒՀԵԱՑ

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԴԱՍՈՒՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Գրեց Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԿՐԹԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒՉ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

Ցանձնարարութեամբ

Ուսումն. Խորհրդոյ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան

Կ. ՊՈԼԻՍ

Տպագր. եւ Վիմագր. Դ. Պաղտասարեան

Սուլթան համամ մասջիտի, թիւ 14.

Ազգային վարժարանաց կրթական հիմնարկին ամենակարեւոր մէկ թերին կը լցուի սոյն գրագրքով, որ իւր պարզ եւ գիւրմբռնելի ոճովն ոչ միայն ազգային վարժարանաց մէջ ուսում առնող աղջկանց, այլ եւ առ հասարակ ամեն Հայ աղջկանց եւ մինչեւ իսկ տանտիկնանց համար անհրաժեշտ տնտարական հրահանգներ կրպարունակէ. մանաւանդ առողջապահական մասն, որ յանկարծական հիւանդութեանց եւ մարմնական արկածից անմիջական դարմաններն, հիւսնդ խնամելու կանոններն ինչպէս նաեւ հաճամարակ եւ տարափոխիկ հիւանդութիւններէ պահպանման միջոցները կը ցուցնէ, ամեն ընտանեաց համար Քանկազին կարեւորութիւն մ'ունի.

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Իսպէիրար Սէլիմիէ Թաղ

Վաւերացեալ Հասարակաց Կրթութեան «Մէարիֆի» պաշտօնատունէն

Հաստատեալ ի 1885

Վարժարանիս է. տարեշրջանն կ'սկսած է օգոստոս 12 երկուշաբթի օրէ ի վեր։ Այս հաստատութեան մէջ կ'աւանդուին նախակրթական եւ երկրորդական ուսմունք։

Ցերեկեայ եւ գիշերօթիկ աշակերտք կ'ընդունուին։

Կատարեալ խնամք, մասնաւոր հոգածութիւն, իրական յառաջադիմութիւն։

Բարձրագոյն ուսումն եւ հաստատուն կրթութիւն վասն հայ ուսանողաց։

Գլխաւոր ուսանելիք են.— Կրօնք, Բարոյագ. Հայ. Թուրք. Ֆրանս. Անգղ. Թուրք. Աշխարհագր. Պատմ. Այժէպր. Տոմարակալ. Գծագր. Ձեռագործք. Դաշնակ և այլն. որք կաւանդուին ի ձեռն մի ընտիր եւ վկայեալ ուսուցչական մարմնոյ։

Առաւել մանրամասն տեղեկութեանց համար դիմել առ Տնօրէնն անձամբ կամ նամակաւ։— Իսպիրար Սէլիմիէ Թաղ Գոռան փողոց թիւ 17։

Հիմնադիր—Տնօրէն

2—3 Մ. ԱՂԱՃԱՆԵԱՆ

Օ ՖԱՊՈՒԻՔ ՌԻԷԻՆԻ

150 ԲԵՐԱ ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ 150

(ՊՕՆ ՄԱՌՇԷՒ ՖՈՎ)

Օ ՖԱՊՈՒԻՔ ՌԻԷԻՆԻ մեծ վաճառատանց տեսչերը կանխաւ կը ծանուցանեն իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և հասարակութեան թէ յուլիս 22, երկուշաբթի օրէն սկս

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000 — **"ՖԻՆԻՔՍ"** — Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւելքան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հմտագոյն դրամատէրերն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ դրամարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։

11

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական ուածք, կարասիք և ապրանք յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջոցներուն մեր ապահովագրելոցս, որք ունիմք փոգոր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Գալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՖԷԻՐԻ ԻԼԱՆ

Պիրինճի Քըրգաի Հիւմայունա մէնսուպ պայ վէ Թապուր իլէ Տէրսաատէթէ պուլունան միլպիմէնն Գօյ աղասը բիթպէսինէ գատար քեաՖՖէի զապըթանը ապքէրիեէ իլէ մէէմուրիյնի սըՀՀիյէ վէ էիմէ վէ Թօբխանէի ամիրէէ զապըթան իշլուն 307 սէնէսինէ մահսուպէն եալընը գուհասը էլպիսէ անպարընտա վէ գուսուր էճզասը իլէ պամէթը Ֆարիգա վէ էին վեաքալարը վէ սայիրէ չուհալարը միւթէահհիտի թարաՖընտան սարՖ օլունմագ իւզրէ չուրութը մուգարրէրէսի իլէ իյմայ իթտիրիլէճէք սուտնը Ֆը միւթէմէլիՖէ զապըթան էլպիսէսինին սէթրի բանթօլոնսան իպարէթ պէհէր թագրմրնը մա էճզա պէհա իճրէթը իյմալեէսի 89 պուչուք զրուշա վէ քէզալիք գաբօթը պէհէրի 49½ զրուշա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսը Բումինին 21ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասարը իճրա օլունարագ մէգքիւր գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնիւ 100սէ 5 թէնգիլինէ թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 աղօսթօս 91 Նօ. 54 2—3

Սարը թէլ գըլեէի ճէտիտ 10,000, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 16½ զրուշ. Լասթիք արշընը ճէտիտ 1000, պէհէր արշընը ճէտիտի 9½ զրուշ. Բօթին չէրիսի արշընը 2000, պէհէր արշընը ճէտիտի 1 զրուշ. Զիզվէ չէրիսի արշընը ճէտիտ 6000, պէհէր արշընը ճէտիտի 1½ զրուշ. ՈւՖԹագ պաղը մըսմար արշընը ճէտիտ 500, պէհէր արշընը ճէտիտի 9½ զրուշ. Պաշըզ մըսմար գըլեէի ճէտիտ 500, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 3½ զրուշ. Ըվէնտուզ պէգի արշընը 2000, պէհէր արշընը 3½ զրուշ. գաբօղ ատէտ 700000, պէհէր 1000ին ատէտի 5 զուրուշ. Էօքճէ մսմարը գըլեէի ճէտիտ 4000, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 4 զուրուշ. 600 եարաալը մագարա իբիլիի ատէտ 4000, պէհէր մագարասը 6 զուրուշ. վիտալը մսմար գըլեէի ճէտիտ 400, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 4½ զուրուշ. սաեէ իբիլիի գըլեէի ճէտիտ 200, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 42 զուրուշ. չիւէ իբիլիի գըլեէի ճէտիտ 500, պէհէր գըլեէի ճէտիտի 42 զուրուշ. օլիան իբիլիի գըլեէի ճէտիտ 200, պէհէր գըլեիի ճէտիտի 26 զուրուշ։

Պէյքօզ գալէվրախանէ անպարը իչուն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէէգքի միւնագասեա գօնուլան պալատէ մուրագգամ 14 գալէմ սեագ գալը էճզասը Ֆիյաթը մուրագգամէլերի իլէ թալիպլերի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսը բումինին 21ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասարը իճրա օլունարագ մէգքիւր գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնի 100սէ 5 թէնգիլինէ թալիպ օլանլարը մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 աղօսթօս 91 Նօ. 55 2—3

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարընտա 1 սէնէ զարՖընտա իմալ իթտիրիլճէք ամանի նիհասարէէսի իմալիէ իճրէթերի միւնագասա իսրիլճէկինտէն չէրաթը մալիէսի իլէ իմալինէ թալիպ օլանլարը թարիխը իյանտէն իթիպարէն պիր հաՖթաեա գատար մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

14 աղօսթօս 91 Նօ. 56 2—3

Շքոտրա ֆըրգասընտա պուլունան հալվանաթ ինչուն 307 սէնէսի աղօսթօսընին 16ընճը կիւնիւնէն իթիպարէն պիր սէնէլիք օլմագ վէ 1 պատալընճագ կիւհանը էսմանը Զինճի մահ գանէսինէ իտարէ սանտրընտան թէՖվիլէ իտիրմէք չարմէք իլէ մահալինճէ մէգքի միւնագասա վաղ օլունան կիւհանին պէհէր գըլեէի ճէտիտի 20 բարաեա թալիպի իւղէրինտէ լուպ զիբբ օլունան աղօսթօսրն 20ճնի կիւնիւ ինմալէի գանիեէսի իճրա գը բնտաղընտան, ֆիլմանը մէ գէլէրէտէն թէնգիլամի իճրասը իլէ մէգքիւր կիւհանը իմասընա թալիպ օլանլարը մագամը մէգքիւրէ գատար լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 աղօսթօս 91 Նօ. 50 3—3

Սէրֆիյէ մէգքրընը մահալինճէ մէգքրի միւնագասեա գօնուլան էրզագը պիլտիրիլէն ֆիլթիլար իլէ մահալը թալիպի էօհտէսինտէ օլուուղունան ֆիլթիլարընան թէնգիլամի իճրասը իլէ էրզագը մէգքիւրէնն իթասընա Տէրսաատէթտէ թալիպ օլուուղու հալտէ ֆիլթ վէ չէրաթինի անլյագ իւզրէ թարիխը իյանտէն իթիպարէն 1 հաՖթաեա գատար լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 աղօսթօս 19 Նօ. 51 3—3

Միւպայեա օլունճագ 3000 ատէտ գանավաչօտան մամմուլ միւճէտտա թէչին չուվալրն պէհէրի իւչ զրուշ 10 փարաեա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, աղօսթօսը Բումինին 15ինճի բէնճէչինպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկի, վէ 17ինճի ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ 100սէ 5 թէնգիլի գապուլ օլունճաղը ճիհէթիլ իթասընա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի լէվազիմաթ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 աղօսթօս 91 Նօ. 52 3—3

Նիզամիյէ էլպիսէ անպարը իչուն միւպայեա օլունճագ 2000 արշընը ճէտիտ գասարլը Բաթիսգանընն պէհէր արշընը ճէտիտի 3½ զրուշա օլարագ թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, աղօսթօսրն 14ինճի կիւնիւնէ գատար պէհէր կիւն միւնագասարը իճրա օլունարագ մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնի 100սէ 5 թէնգիլինէ թալիպ օլանլարրն մագամ, Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլերի իլան օլունուր։

13 աղօսթօս 91 Նօ. 53 3—3

ԿԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԳԱՌԼԷՄԱՆ ԵՒ ԳԼՈՒՄՊԷՐԻԻ

Գալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, Միջագրդ Թղթատարատան մրտի յարկը, և ի Զիւռնիա Իսմանէլիքի փողոց Թիւ 59

Այս նշանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ամսան եղանակին առթիւ իւր վաճառքներու քանակութեան վրայ յաւելումներ մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պէլճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւապէս իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ որք են՝ օժտի համար ամէն տեսակ ճարմանդներ, բանուածք, կիսագգեստք, քաղքօ, քրօսէ, թեաշկինակ, սեգանի պիտոյք, շապկի, շապիկներ, ռասմանք, Ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր աղջկանց համար զարդագործներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հասարակաց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զտնազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճաշակով ու չքեղութեամբ յօրինեալ են։

Ցուցակում մի ըրած է նաև տպագրուած զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն մոտ է այնքան, և իւր ընդարձակ աշխատանոցին ընդհանուր կարողութեամբ գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանաց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրողներն։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամէն տեսակ զգեստներ բարեթիար թիատ չափաւոր գներով։

Կը ծախուին մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՈՒԼԿԱՐՈՒԹԻՒՆ ՉԿԱՌ 8

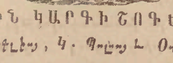

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

Եբրէ-եկ Աւէլէյ, կ. Պոլսոյ և Օրթագիւղ

ԹՈՄԱՍԻԱՆԸՆ ՈՐԴԻՔԷՆ

Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ	Անուանք	Թիւ
Ալպանս	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բարէրմն	3200
Անէէլօ	3000	Կալիրէօ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլո	5500	Կիդանս	2200	Բլաէթ	1500
Աբկօ	2300	Կօզօ	1800	Բօլը	1000
Արիսադ	5000	Կրօտնս	2200	Բուլդ	2800
Պասանս	3000	Հիրօ	2000	Բիանթ	4400
Պօրտինս	2200	Հիտալկօ	3000	Բինալդ	3200
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Բօլը	3000
Պրէֆիալ	8800	Հումպէր	1200	Բօմբ	3500
Գէլրը	2600	Ալալօ	5000	Բօղարիս	3500
Գալիբաս	2500	Ճիւնս	2800	Պարէնս	4000
Գամէս	2100	Գէլբս	2000	Պանդիկօ	8200
Գաղ	2000	Գէղբինս	4200	Պարֆս	2000
Գօտս	2700	Գօվնս	2200	Պէրիս	2000
Զիբաեա	5000	Լէս	2000	Պորէնտս	4300
Գիլս	2200	Լէքանթս	4500	Թ. Ռուիրն	3000
Գօլբրատս	3400	Լիմնս	3000	Թուրս	1200
Տիրս	2300	Լարմ	1200	Թօրնս	2800
Տամնս	2500	Մարնկօ	4300	Թարբիտս	900
Տուրս	4800	Մարդելլս	6500	Ռուրիս	5000
Տրաբս	4100	Միրս	2000	Վալթուրս	5000
Էսպանան	2600	Մարբնս	3100	Ֆէնս	3600
Էսարատս	3000	Նէրս	2000	Ֆէգրա	1000
Եէէրթրս	3200	Օրլանս	3000	Տիբիսանընս	200
Տրամս	2600	Օթելլս	5000	Ճրմա	200
Ֆաւրան	800	Գէրանս	4300	Ֆէրս	140
Ֆիտս	700	Օգէ	2000	Թօսքիթս	120
Լիմիրան Մանաբ					8000
Բիրժիրն Մանաբ					8000
Լէդիրն Մանաբ					8100

Սալէրնս չոգենաւը, նաւապետ Բիբբրին, ընդհանուր վաճառքով Հալէն մեկնած է ամսոյս 17ին և 31ին ատ կ'սպասուի։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՐԴԻ

Գրագիալէ

Թիւ 17-18, Բիւշիւք Միլլէթ խան, Գալաթիա

7

Արտօնատէր Ս ՏԱՄՍՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔ ԼՐԱԳՐՈՑ

ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ՎԻԵՆՆԱՅԻ 1888 — ՈՍԿԻ ՄԻՏԱԼ, ԲՈՐԴՕ 1879

QUINA-LAROCHE

ԳԻՆԵՀԱՄ ԸՄՊԵԼԻ

Գինեհամ—Լառոշը հասարակ պատրաստուած թիւն մը չէ, այլ լուրջ ուսումնասիրութեանց և աշխատութեանց արդիւնք, որք ամենաբարձր վարձատրութեանց արժանացուցած են անոր հեղինակը։

Մինչեւնել երեք գինեգինիներու բաղադրութեանց ամբողջ պայմանները, յեսոյ յոյժ տեսորժահամ իւրքիր մը պատրաստել. ահա՝ Գինեհամ—Լառոշի հասարակ գերազանցութեան գաղտնիքը, որով դիւրացուցած է ստամոքսի հիւանդութեան, անախորժութեան, անարիւնութեան, երկարատեւ ջերմի և այլոց բժշկութիւն։ — կը գտնուի ի Բարիզ, Թ. 22 և 19 Տրուօ փողոց. և Դեղատանց մէջ։ 2218

Royal Windsor

ՀՈՌՉԱԿԱՒՈՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ ՄԱԶԵՐՈՒՆ

Սպիտակ մազեր ունիք, մազերնիդ կը թափի՞ն, մազերու արմատները թուլցած են կամ կը թափի՞ն, Եթէ ունիք այդ տեսակ բաներ գործածեցէ՛ք Ռոսայէլվինդսորի դեղը, որովհետեւ այս դեղ երիտասարդութեան տեսնին պէս, բնական գոյն մը ու գեղեցկութիւն մը կ'ուտայ սպիտակ մազերուն և կ'արգելու մազերու թափին։ Այս դեղ, որուն տէրը չքաղրամի արժանացած է, մազերու միակ վերանորոգիչն է։ Անյուսալի արդիւնքներ առաջ բերելով, վաճառումն օրէ օր աւելնալու վրայ է։ Փափաքողաց պիտի զրկուի մանրամասնութիւններ ու վկայութիւններ պարունակող ծանուցումն, առանց որ և է ծախքի։ Այս դեղ կը վաճառուի գլխաւորաբար վարսավիրաներու և դեղագործներու քով։

Վէրէնէի վարդի սպեղանին երեսի գոյնը կը գեղեցկացնէ։ Այս եւս կը ծախուի Ռոսայէլ Վինտսորի ծախուած տեղերը։

ROYAL VICTORIA

ՄԱԶԵՐՈՒ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

ԱՆՎԻՐԱԲԵԼԻ ԴԱՐՄԱՆ

ՄԱԶԵՐՈՒՆ, ՄՕՐՈՒՔԻՆ ԵՒ ՊԵՏԻՆ ՏԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԻՐԵՆՑ ՈՅԺ ԵՒ ՆԱԽՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ

Գործածութիւնը դիւրին. Կ'արդիւ մազերուն թափիլը. Հեռզգեհակ քսլոյ ապահով արդիւնք յառաջ կը բերէ. Բնական և փայլուն գոյն կուտայ մազերուն։ Գործածութիւնը բազմանախ չէ.

ՆԵՐԿ ՁԼ ՁԼ ԱՅՍ

Փափաքեալ տարիներն ընդհանրապէս յառաջ կուգայ

10—15 օր տեսոյ

Այն անձինք որք ծանր հիւանդութիւններէ ելած են, անոնք որ մտատանջութիւններ ունին, կանայք որ կաթ տուած են և մեծ յոգնութիւնեանց ենթակայ բոլոր մարդիկ իրենց մազերը կորսնցնելու ենթակայ են. այս պարագայից մէջ մանաւանդ ՄԱԶԵՐՈՒ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ կոչուած է,

ՄԵԾ ԴՈՒԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼՈՒ

Ի Թուրքիա մեծաքանակ վաճառման համար միակ կեդրոնատեղին է ԼՅՈՒՍԻՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ, Մթերանոց անգլիական, Վալիտեա Թիւ 95 և 97, Գալաթիա։ 601

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց

Մատակարարք իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքաղրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Փոքր տարուան յաջողութիւն յիտալիա, յԱմերիկա, ի Հնդկաստան, յԱրեւելս և յԵգիպտոս —Հաղրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մեբպուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մինչ ազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիտոյքն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իրը զուարչական դարմանական ճաշնային երկիներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտցնէ ծարաւը, կը զրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիտոյքներէն և ամէնէներէն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իրը ախորժաբեր։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ Կարելի է խառնել զսպի վերմութի, գինեի, Սելցի ջրոյ և խաշուէի հետ.

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր անուշաբարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԻԳՈՒԻԱ 2218

ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

Բերուի քօքայով լինուած ՄԱՌԵԱՆԻ ԳԻՆԻՆ պնդացուցիչ և գրգռիչ դեղերուն ամենէն ազդուն է, գերբնտիր վերանորոգիչ մարսողութեան և ընդհանուր թոյլ գործարանաց, ձգտող ճաշնական լարերու։ Քինքինայէն նախամեծար է որուն ջերմացուցիչ յատկութիւնները չունի, անարիւնութեան դէմ գործածող դեղերու մէջ ամենէն գերազանցն է։ Իւր քաղցր համով ընդունուած է իրր աղանդերի գինի և այսպէս, հանդարտի ձեւով մը ներքեւ, ուժ և առողջութիւն կուտայ։ Կը բժշկէ էրիկ մարդոց ԱՆԿԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ և ամենէ տկար անձանց կուտայ կորով և աշխոյժ։ Թ. ՄԱՌԵԱՆԻ, քօքայի առաջին ծաւալիչը, Պուլվա Հոսման, 41, Բարիզ։ Թուրքիոյ համար ընդհանուր գործակալ, Պ. Ժ. Քանֆիլը, բրիտանական դեղարան ի Կ. Պոլիս։

ՀԱՁԻ, ՇՆՉԱՐԴԵԼՈՒԹԵԱՆ, ՊՐՈՆՇԻԴԻ, ՀԱՐԲՈՒԹԻ, ՕՐՏԱՌՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԶԱՆՇԻ ԿԵՐԿԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

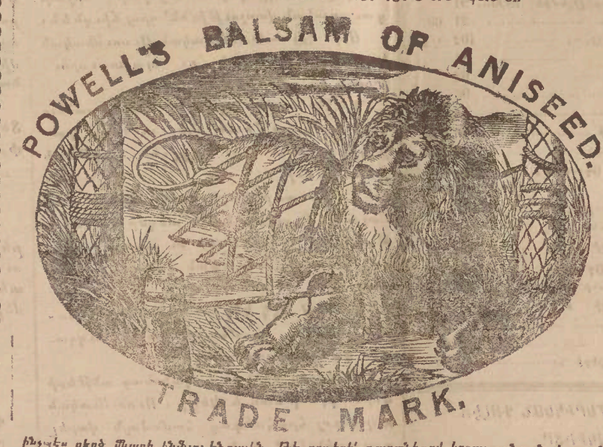

ՇՆՉԱՓՈՂԻ ԵՒ ԽՈՉԱՓՈՂԻ ՀԻԱՆԳՈՒՈՒԹԵԱՆՆ դեմ իբր ապահով դարման այս գեղին վայելած համբաւը միշտ կը հաստատուի այն բազմաթիւ նամականիներով զորս Պ. Բօուէլ կ'քսուանայ անանցիկ օրգ գործածած և ճանչցած են նորա յատկութիւնները.

ԻՆՔՆԱԲՈՒԽ ՎԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Մաւի Ռօզ հաշուառը երդչուհին, ասպէս կը գրէ։ «Է Ցուռնաար 1890- Սիրեցեալ.. Կը հարցունէք թէ ինչպէս զերծ մնացի ինֆլուէնցայէն, թէ որոնիսի գաղանիքով կրցայ ոտքերս փայլուն վիճակի մէջ պահել Հայնս։ Բաեմ. միմիայն գործածութեամբ Բօուէլի «Պալսամ օֆ Անիզիսոյ կոչուած դեղով։ Այս հանճարեղ դեղն կանանուոր գործածման կը վերագրեմ՝ Ամրան դուռն եղանակին յատուկ զանազան հիւանդութիւններէ զերծ մնալս, որով կրցայ ի գերեւ չի հանել հասարակաց հիւանդութիւնները։ Գործածեցէք ուրեմն Բօուէլի այս ապեղանին. անեղբայր պիտի բուժէ զձեզ։ Զերդ ՄԱՌԻԱ ՌՕԶ ՄԷՐԼԸՆԸ

Կը վաճառուի ամեն դեղատանց և արտօնեալ դեղերու վաճառականաց քով, չէրը 1 շիլին ½ բենսի, 2 շիլին 3 բենսի և 11 շիլինի—Պարտաւորեալ ձեռամբ ԹՕՄԱՍ ԲՕՈՒԼԷ, 4, Ալպեն Բալէյս, Պլաքֆրիէրս օրա, Լոնտոն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ և Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով.

2214 Մ. ԷՍՄԻՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Ադիլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վալիտա, պահականցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻԻԱՆՍ ՔՈՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄՆԷՆ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000

Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ բարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իւրէ ՁԵՂՁի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողք կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Պահճէ Դարու, Մէյտանճըք ճօքաք, Ուիթալ Խան։

Լ'ԷՔՕՆՕՄԻ ԷՆԹԷՌՆԱՍԻՕՆԱԼ

L'ECONOMIE INTERNATIONALE

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ, ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ, ՀԱՐՍՏՈՒԹԻՒՆ

Ապահովագրական փոխադարձ ընկերութիւն վասն վերակազմութեան դրամագլխոյ

Հաստատեալ Դաղղիոյ Հանրապետութեան 1868 յունվար 22 հրամանագրոյն համեմատ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ԸՆԴ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՄԲ ԳԱՂԱՂԻՈՅ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆ

Ամեն ոք գիտէ խնայողութեան կարեւորութիւնը, բայց շատ անգամ դաշնելով մեր խնայած և աւելցուցած ստակներն ընդունող յատուկ հաստատութիւններ կը կորսնցնենք դրամագլուխ մը կազմելու տարին և հազար ու մէկ պատճառներ գտնելով մեր խնայածստակներն յուսկետս կը կորսնցնենք։

Փոքր գումարներով դրամագլուխ մը կազմելն ալ դժուարին և գրեթէ անկարելի է, եթէ այսպիսի ընկերութեան մը հետ մասնաւոր կապակցութիւն մի չունենանք։

Սհաւասիկ «Լ'Էքօնօմի Էնթէռնասիօնալ» ընկերութիւնն որուն փոքր գումարներ, այսինքն ամիսը հինգ, տասը ևն վճարելով, ապագային մեր ձեռքը կ'ունենանք համեստ դրամագլուխ մը։

ԱՒԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԻՆՔ 265

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ուզող և բաժանորդագրուիլ փափաքողները կը հրաւիրուին դիմել ի Պիրքէճի. հանրային պարտուց պաշտօնատան դիմացը, Կիւլպէնկեան խան Թիւ 26, 27. ընդհանուր տնօրէն Բ. ՇԷՀԻՐԼԵԱՆԻ կամ ընդհանուր քնիլ ԱՆԻԲՏՍՈՍ ԱՀԱՐՕՆԵԱՆԻ։

EMULSION SCOTT

(ՍԿՕՏՈՅԻ ՕՀԱԲԲԷԿ)

ՄՈՐԻԻ ՁԿԵՆ ՅԱՒՏ ԻՒՂ

Իրէոֆոսֆիտ պը շոռվ ի սոդայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՕՏՈՅԻ և ՊՈՒՆԹԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չէսի անորժահամ է

Մարիւ ձկան հոտ իւրի բոլոր յատկութիւններէն զատ, իրէոֆոսֆիտներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուղձութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, պարզ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փոփուկ ստամոքսները կը տանին զայն.

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղատներու և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԻՐԱԵԼ 221

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿԱՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ—Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս գեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԻՍԿ ԳԱՐՄԱՆՆ է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնատութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վատնումներ, եւ առնական ոյժերու կորուստէն յառաջեկած ամեն գործարանական խանգարում.

Կը բուժէ գլխուրտնութիւնը, ջղային եւ արիւն հիւանդութիւնները, լեպրքի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները. ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառամբ. կը կասեցուցնէ կենսական ոյժերու ամենէն յառաջ կեալ եւ ուեւ ի պատճառէ։

Ջղային տկարութեան եւ սասր հետեւանաց մէջ այս գեղին ազդեցութիւնն անսրկական եւ մեծագոյն է։ Մեխանդութեան զգացումներն՝ սարսուիլը ի՛ անհետանան ճշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը.

ՏՈՐԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւծ եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'առեցնէ, արեան մէջ մանուանելով կենսական տարրը, Ֆոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական գնմարիա գոյացութիւնն է Առնական կորովը կը կենդանացուցնէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մտքին տալով հաճելի եւ առոյգ առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է բոլոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Ախորժահամ է, կը զատ եւ կը ճոխացնէ արիւնն եւ նոր առաւելութիւն մ'ուտայ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանանց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի դրդեալ առաջին օրեն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելումի եւ բարօրութեան զգացումը մը ոյր վարժութիւնն հիւանդը չատուց ի վեր [illegible] էր։ Մարսողութիւնը վերանորոգուած է։ Ախորժակը հրաշալի կերպով կ'աւելնայ։ Ուժաց պաշտօնը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քունը կը լլնի հանգարտ եւ կազդուրիչ։ Դէմքը կ'սկսի լենալ, շրթունքը կը գունատանին, տիրը շողուն կը լլնին, մորթը պայծառ եւ առոյգ գոյն մը կ'առնու, մազերը այլ կ'սանանան.

Զգուշացէք սասր նմանութիւններն էն։ Տ.Ֆ.Թ.Ո.Ր Լալորի Ֆոսֆոտինը պարունակիչ է մեն դիշերուն մէջ որ բրիտանական կանոնարարութեան գրասէր կը կրեն սա բառերով Dr. Laiors' Phosphodyne, London, [illegible] գրոց փարաբանան։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ եւ ետ ապամիտ վաճառաւոր եւ գնաւոր կեղծել,

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ ներկայացուցչին քով,

2214 Մ. ԷՍՄԻՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Ադիլիական Ընդհանուր մթերանոց, Վալիտա պահականցին քով, կայսրան Թրամուէյից, 95 և 97